КОНСОЛИДОВАЊЕ ГОДИШЊИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

LEGEARTIS ИНГ-ПРО

Број 42 ● март 2016. ● www.legeartis.rs

СУДСКА ПРАКСА

ПОЛОЖАЈ ОШТЕЋЕНОГ У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ

КРИВИЧНО ДЕЛО УГРОЖАВАЊА ОПАСНИМ ОРУЂЕМ ПРИ ТУЧИ ИЛИ СВАЂИ

СЛУЖБЕНА МИШЉЕЊА

МИНИСТАРСТВА ФИНАНСИЈА У ПОРЕСКОМ СИСТЕМУ РС

ИЗ ДОМЕНА РАДНОПРАВНЕ РЕГУЛАТИВЕ

ЈАВНЕ НАБАВКЕ
ОД ДИЛЕМЕ ДО ЦИЉА!

Порези
ПДВ третман повраћаја добара

Радни односи
Утврђивање висине старосне пензије

Порези
Грађевинска делатност кроз измене Закона о ПДВ-у

Буџети
Актуелности у раду локалне самоуправе

Инг-Про

БЕСПЛАТНО

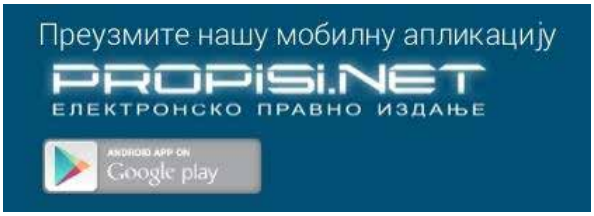
На вашим мобилним телефонима и таблетима прописи Србије и Црне Горе.

Поред тога, Инг-Про апликације садрже и: адресаре судова, Државног правобранилаштва и градских правобранилаштава, министарстава, адвоката, преводилаца и тумача, јавних бележника, извршитеља, арбитара и миритеља, информације о најновијим саветовањима која организујемо, актуелности из области јавних набавки и друге информације из области права и економије.

Инг-Про апликације за андроид можете преузети с вашег мобилног телефона или таблета, путем апликације *Playstore*.

Инг-Про апликације за Епл можете преузети с вашег мобилног телефона или таблета, путем апликације *App Store*.

Драгана Станковић-Николић, сертификовани предавач за обуку службеника за јавне набавке

У случају измена уговора наручилац је дужан да донесе два акта и то: одлуку о измени уговора и извештај о измени уговора.

мр Јован Чанак, дугогодишњи аутор бројних тема из области рачуноводства и финансија

Подаци из главних књига директних и индиректних корисника синтетизују се и књиже у главној књизи трезора на основу периодичних извештаја и завршних рачуна.

Алжбета Марко, дипл. ек. с дугогодишњим радним искуством на пословима буџетског пословања

Јасно је да се у оквиру буџета део планираних прихода не распоређује унапред, већ се задржава на име текуће буџетске резерве.

Смиљка Стојановић, заменик јавног тужиоца Првог основног јавног тужилаштва у Београду

Важећи ЗКП конкретизује права оштећеног у члану 50, у којем набраја 11 права оштећеног.

Никола М. Јовановић, порески саветник у консултантској кући *EY* (*Ernst&Young*) доо Београд

Велики број пореских обвезника у дилеми је који ПДВ третман треба применити у ситуацији када купац враћа купљена добра свом добављачу.

Јасмина Миленковић, члан Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки

До стварног утицаја наведене измене у концепту активне легитимације долази код подношење захтева за заштиту права након истека рока за подношење понуда.

Милош Јовић, саветник у Управи за јавне набавке

Под битним елементима уговора сматрају се они елементи без којих уговор не би могао да постоји и који одређују конкретан уговор.

Филип Ковачевић, руководилац у пореско-правном одељењу консултантске куће *Deloitte* д.о.о.

Скрећемо пажњу и на то да се механизам обрнуте наплате примењује и у случају када је накнада наплаћена пре него што је извршен промет, тј. у случају авансне уплате.

Порески календар

- Рок за подношење пореске ске пријаве ПП ОД-0 за плаћање социјалних доприноса осн оснивача привредног друштва, најмање на најнижу основицу
- Рок за подношење збир рне пореске пријаве на Обрасцу ПДПО за уплату пореза по одби одине у децембру 2015. го за уплату средстава по основу обавезе запошљавања 5. ЈА... ...а инвалидитетом и за подношење Обрасца ИОСИ за месец децембар 2015. године
- Обавеза свих правних лица и предузетника – исплатилаца прихода по основу естрадних програма забавне и народне музике и других забавних програма да надлежној пореској управи доставе писмено обавештење о закљученим уговорима са интерпретатором и другим ангажованим лицем, у складу са чланом 108а ст. 8. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС”, бр. 24/01, ... и 57/14)
- Крајњи рок за достављање пореске пријаве на Обрасцу ПП ПДВ за обрачун ПДВ-а за децембар 2015. године, у складу са чланом 50. ст. 3. Закона о ПДВ-у – порески дужници који нису обвезници ПДВ-а
- Крајњи рок за достављање тромесечног периодичног извештаја о извршењу буџета за период јануар–децембар 2015. године – индиректни корисници буџетских средстава
- Крајњи рок за достављање тромесечног извештаја о јавним набавкама

11. ЈАНУАР

- Крајњи рок за достављање Народној банци Србије троме

КАЛЕНДАРИ...
- ПОРЕСКИХ ОБАВЕЗА
- ВАЖЕЊА ПРАВНИХ АКАТА
- ДОГАЂАЈА

ЗНАЧАЈНИ ПОДАЦИ И КОРИСНИ ПРАВНИ АКТИ

Подаци од зна... за рад пословних субј...та

Износи личних примања запослени...

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКО...	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1.		3.
Регрес за коришћење годишњег одмора	Исплата по ов...ој обавезна, у ...угоном општим ак... о раду ко... тач. 6)...	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
Отпр... одласка...	...у, исплаћује ...м 2 просечне ...рбији према ...ом податку републичког ор... ...ежног за статистику (**60.91...1.826**)	Не опорезује се до износа двоструке месечне зараде по запосленом у Републици према последњем податку (**60.913 · 2 = 121.826** дин.)
Јубиларна награда	До висине утврђене актом послодавца	Неопорезиво до **18.060** динара годишње
Накнада трошкова превоза до посла и повратка са посла	До висине цене превозн... јавном саобраћају	Не опорезује се до висине превозне карте, односно по висине стварних ...рошкова превоза, а ...ише до **3.612** дин.
Накнада за исхрану у току рада	Исплата по овом основу је обавезна, у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 5) Закона о раду)	...се све пореске ...ао на зараду
Дневница за службено путовање у земљи	До висине прописане општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 2) Закона о раду)	Неопо... до **2.168** ди... по дневници
Дневница за	У висини утврђеној општим	Не опорезује се до износа

ПОСТАВИТЕ ПИТАЊЕ НАШЕМ АУТОРУ, НАСТОЈАЋЕМО ДА ОДГОВОРИМО НА СВАКО ОД ЊИХ

НИКОЛА М. ЈОВАНОВИЋ
дипл. правник, специјалиста за област пореског саветовања
porezi.akcize@legeartis.rs

ПРАКСА ПРИВРЕДНОГ СУДА

Интересантно је напоменути да се пра... дних судова у погледу примене института враћа... ...ње стање разликује од праксе редовних судова. Н... вредним судовима постоји становиште да се вра... ...узетно оправдани дозволити само ако за то постоје недвос... разлози.

Као илустрација може послужити од... ...послену жиоца који је правно лице и чији је засту... ...ца није осњему, био спречен да због смртног слу... ...решење о пи заказаном рочишту. Суд је стао ...к тужиоца нован предлог за враћање у пр... ...оца да пропу...ој тужби, с обзиром ...а оправда... ...штити пр...

чињенице, суд на основу изведених доказа доноси одлуку о оправданости пропуштања приступа рочишту и у складу с тиме усваја или одбија предлог за враћање у пређашње стање. Уколико странка не предложи нити приложи доказ о спречености приступа на рочиште, суд ће предлог одбацити као неуредан.

У једном случају пуномоћник тужиоца је предложио враћање у пређашње стање наводећи да је био спречен да прис... на рочиште због из... ...бијања високе тем... ...тома тзв. новог ЗПП-а. Према ставу Вишег с... у Београду, оваква одлука није правилна с обзиром на то да је пуномоћник тужиоца у свом предлогу предложио саслушање сведока Г. Д. на околност оправданих разлога за пропуштање рочишта. Стога није било места одбацивају предлога за враћање у пређашње стање као неуредног јер тужилац није приложио никакав доказ за оцену основаности предлога. Првостепени суд је требало да изведе предложене доказе, па тек да на основу њих цени основаност поднетог предлога за враћање у пређашње стање.

Посебно је... ...пракса виших суд... преиспитивања исти... ...оног што првостепени с... ...ви констатују на записнику, као и тачности самих записника, за шта је до 2010. године постојала претпоставка апсолутне тачности.

Овакво широко и недоследно тумачење одредаба закона у погледу разлога за дозвољеност неких парничних радњи, на које оне пропуштањем процесних законских рокова губе право. Сходно томе, аутори су мишљења да се као и сваки изузетак у правном систему, и овај треба уско, односно рестриктивно тумачити. Истовремено, веома је штетна све учесталија пракса злоупотребе овог института којом се покрива, а често и штити, процесна недисциплина странака. Тиме се иде наруку несавесним странкама у њиховом занемаривању рокова и процесних обавеза. Мислимо да је ранији Окружни суд у Београду био далеко рестриктивнији у примени овог института ...ло и да Привредни ...оправдани ...и строго тумачити.

...ова

уговора о размени, међутим, постојале су **одређене дилеме у пракси** да ли се сматра да се капитални добитак/губитак остварује и у случају улагања имовине из члана 27. Закона као неновчани улог у капитал правног лица.

У том смислу, Министарство финансија је издало већи број мишљења којима је заузет став да се капитални добитак остварује и у том случају, као, на пример, у Мишљењу бр. 430-03-496/2011-04(И) од 27. 10. 2011. године у којем је наведено да у случају када обвезник уноси неновчани улог – непокретност (као основно средство у власништву обвезника), у своје зависно правно лице и по том основу (сразмерно вредности унете непокретности) повећава удео у капиталу (зависног) друштва, у том случају, ради се о преносу имовине уз накнаду. Позитивна разлика између вредности по којој је предмет непокретност унета у зависно привредно друштво и њене набавне вредности, представља капитални добитак који се укључује у опорезиву добит обвезника приликом израде годишњег пореског биланса.

Насупрот томе, капитални добитак/губитак се у смислу преноса ...из члана 27. Закона. ...тумачењ...е, језичким ...но лице пок... када прав... коју је корис... ...ретност средство свом ... ...ровно другом лицу, у том ... остварује капитални ... ...иако се такав поклон са ... ...кта рачуноводствених пропи... ...третман као расход.

Начин утврђивања капиталног добитка

Капитални добитак пре... ...ва позитивну разлику и... продајне и набавне цен... ...вине из члана 27. Зако... се утврђује у складу са ... ...бама чл. 28. и 29. Закон... смислу, постоји дис... у односу на рачуно... третман, јер **износ ... капиталног добит... ...битка може бити ... ...у односу на добита... ...ак у складу са ... ...одственим пропис...**

Утврђивање капиталног д... или губитка по основу продаје непокретности

Под непокретностима које су предмет утврђивања капиталног добитка подразумевају се земљиште, грађевински економски дељиве целине оквиру објеката (на прим... ...станови и пословне про... ...рије).

За сврху одређива... ...атра ...талног добитка ... ...но, у слу... ...везаном лицу, ...на цена ако је уговорена ...на нижа од тржишне (у оба ...учаја, цена не укључује порез ...а пренос апсолутних права).

Како би се избегле недоу... ...мице у тумачењу, сматрамо да је обвезник, у случају када продаје имовину из члана 27. Закона повезаном лицу, дужан да утврди тржишну вредност имовине коју продаје, те да уколико је тржишна цена имовине виша од уговорене цене, као продајну цену за сврху утврђивања капиталног добитка користи тржишну цену.

Приликом утврђивања тржишне цене непокретности коју је продао повезаном лицу, за сврху утврђивања капиталног добитка, обвезник није дужан да тржишну цену утврди применом неке од прописаних метода за утврђивање цене „ван дохвата руке” из члана 61. Закона, нити се утврђена тржишна цена имовине за сврху утврђивања капиталног

АУТОРСКИ ТЕКСТОВИ СА ОБИЉЕМ КОРИСНИХ ПРИМЕРА И СТРУЧНИХ ТУМАЧЕЊА

ВЛАДАН МИРКОВИЋ
главни и одговорни уредник
vladan.mirkovic@ingpro.rs

ПРОПИСИ У ПРАКСИ
LEGEARTIS www.legeartis.rs

ISSN 2406-1085

Година IV, број 42
МАРТ 2016.

Оснивач и издавач:
ИНГ-ПРО
Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:
Горан Грчић
Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:
Владан Мирковић

Сарадници:
мр Јован Чанак
Алжбета Марко
Драган У. Калаба
Драгана Станковић-Николић
Јасмина Миленковић
Милош Јовић
Ненад Ракић
Никола М. Јовановић
Смиљка Стојановић
Филип Ковачевић

Уредник рубрика *Календар важења правних аката/Порески календар*:
Ана Фулетин

Организатор издања:
Оливера Бошковић

Дизајн и обликовање часописа:
Маја Кесер

Штампа:
Digital art, Београд

Редакција:
Веле Нигринове 16а
11000 Београд
тел: +381 11 2836 820
факс: +381 11 2836 474
е-пошта: redakcija@legeartis.rs

Часопис излази једанпут месечно (10 бројева и 1 двоброј у оквиру годишње претплате). Текстови достављени за објављивање се не враћају. Сви текстови који се објављују у Часопису подлежу редакцијско-техничкој обради, у складу са одговарајућим стандардима Часописа.

Окосницу мартовског броја нашег часописа чине дилеме и непознанице које муче наручиоце и понуђаче у систему јавних набавки, а након измена и допуна законске регулативе која уређује ову област. У склопу прецизних одговора које дајемо на питања која се односе на различите фазе поступка јавне набавке, али и оне набавке у којима се Закон не примењује (стр. 34), говорићемо и о новом концепту активне легитимације у поступку заштите права (стр. 22), као и о измени уговора о јавној набавци (стр. 26).

Из сфере пореске регулативе говорићемо о ПДВ третману повраћаја добара, о томе како се измене и допуне Закона о ПДВ-у рефлектују на грађевинску делатност, као и о улози мишљења Министарства финансија у пореском систему Републике Србије.

Осим тога, осврнућемо се на законске прописе који уређују консолидовање финансијских извештаја за јавни сектор према одредбама Закона о буџетском систему и његових подзаконских аката, поступак консолидације финансијских извештаја директних корисника буџетских средстава, као и на дилеме код попуњавања података код индиректних буџетских корисника у Образац 5 – Извештај о извршењу буџета.

У рубрици Кривично право и судски поступци бавимо се кривичним делом угрожавања опасним оруђем при тучи или свађи у судској пракси, као и положајем оштећеног у кривичном поступку.

Уз избор увек занимљивих тема и дилема из радноправне материје, на самом крају скрећемо пажњу и на текст о актуелностима у раду локалне самоуправе.

Читајте LEGEARTIS

Будимо на вези

Часопис *Lege Artis* отворен је за сва ваша питања, мишљења, конструктивне предлоге, похвале и покуде. Можете их упутити ауторима текстова или на е-адресу редакције часописа **redakcija@legeartis.rs**
Пратите нас:
- **www.legeartis.rs**
- **www.propisi.net**
- **www.ingpro.rs**
- **www.facebook.com/IngProLegeArtis**

У овом броју...

БУЏЕТСКО РАЧУНОВОДСТВО, РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈА

8 Консолидовање годишњих финансијских извештаја за 2015. годину и периодичних извештаја у току 2016. код корисника јавних средстава који примењују Контни план за буџетски систем

БУЏЕТИ И ЈАВНЕ НАБАВКЕ

22 Нови концепт активне легитимације у поступку заштите права у поступцима јавних набавки

26 Измене уговора о јавној набавци

34 Шта то мучи наручиоце и понуђаче у новим законским решењима у систему јавних набавки

40 Актуелности везане за рад локалне самоуправе

ПОРЕЗИ И АКЦИЗЕ

48 ПДВ третман повраћаја добара

52 Како се измене и допуне Закона о порезу на додату вредност рефлектују на грађевинску делатност?

60 Улога мишљења Министарства финансија у пореском систему Републике Србије

КРИВИЧНО ПРАВО И СУДСКИ ПОСТУПЦИ

68 Положај оштећеног у кривичном поступку

74 Кривично дело угрожавања опасним оруђем при тучи или свађи из члана 124. Кривичног законика у судској пракси

РАДНИ ОДНОСИ И СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

82 Службена мишљења из домена радноправне регулативе

86 Утврђивање висине старосне пензије у обавезном пензијском и инвалидском осигурању

ПОРТАЛ ЧИТАЛАЦА

90 Имате питање? Имамо одговор!

ТАБЕЛЕ И УЗОРЦИ

92 Подаци од значаја за рад пословних субјеката

Корисни правни акти

96 Извештај о повреди на раду

99 Евиденција о пријавама смртних, колективних и тешких повреда на раду...

100 Пореска пријава за порез на добит по решењу

101 Обавештење о упућивању запослених на привремени рад у иностранство

102 Обавештење о промени података из обавештења о упућивању запослених на привремени рад у иностранство

РУБРИКЕ

3 Међу ауторима у овом броју...

4 Из прве руке

5 Уводна реч

47 Календар догађаја

66 Порески календар

89 Календар важења правних аката

Консолидовање годишњих финансијских извештаја за 2015. годину и периодичних извештаја у току 2016. код корисника јавних средстава који примењују Контни план за буџетски систем

У тексту који следи осврнућемо се на законске прописе који уређују консолидовање финансијских извештаја за јавни сектор према одредбама Закона о буџетском систему и његових подзаконских аката, поступак консолидације финансијских извештаја директних корисника буџетских средстава, као и дилеме код попуњавања података код индиректних буџетских корисника у Образац 5 – Извештај о извршењу буџета

Реч „консолидовање" потиче од латинске речи *consolidatio* и у најопштијем смислу подразумева утврђивање, утврђење, учвршћивање, повезивање, сједињење у целину. Будући да је овде реч о консолидовању финансијских извештаја код корисника јавних средстава, како годишњег тако и периодичних, у уводном делу ћемо, подсећања ради, поменути како су дефинисани консолидовани финансијски извештаји у складу са одредбама **Међународног рачуноводственог стандарда за јавни сектор** – Финансијско извештавање према готовинској основи рачуноводства (Међународни рачуноводствени стандарди за јавни сектор, Књига II, 2011., издавач: Савез рачуновођа и ревизора Србије). На поменути Међународни рачуноводствени стандард позивамо се стога јер је донета Уредба о примени Међународних рачуноводствених стандарда („Сл. гласник РС", бр. 49/10). Овом приликом нећемо се упуштати у коментар у којој мери се поменута Уредба примењује у рачуноводству за јавни сектор, односно у којој мери је усклађена законска регулатива са професионалном регулативом која проистиче из примене тих стандарда.

Дакле, сходно тачки 1.6. из Међународног рачуноводственог стандарда за јавни сектор – Финансијско извештавање према готовинској основи рачуновдства, дефинисани

У пракси је било и таквих случајева да су неки директни корисници давали препоруке индиректним корисницима – из своје надлежности да не попуњавају колону 4. Наше је мишљење да такви ставови и пракса нису у складу са одредбом става 1. члана 50. Закона.

„У року од 15 дана од дана ступања на снагу закона, односно одлуке о буџету, директни корисници буџетских средстава, који су у буџетском смислу одговорни за индиректне кориснике буџетских средстава, врше расподелу средстава индиректним корисницима у оквиру својих одобрених апропријација и о томе обавештавају сваког индиректног корисника, по добијеној сагласности Управе за трезор, односно трезора локалне власти. За директне кориснике који исказују расходе и издатке у програмском делу буџета рок је 30 дана.

Директном кориснику буџетских средстава, који не поступи у складу са одредбама става 1. и 2. овог члана неће се дозволити коришћење апропријација".

Пођемо ли од тога да се ова одредба доследно примењује, онда не би требало да буде бити никакавих проблема да индиректни корисници такође попуне ову колону онако како су одобрене апропријације законом о буџету или одлуком о буџету. Стиче се утисак да се оваквим решењем у пракси, тј. непопуњавањем колоне 4. Обрасца 5, ствара комфорније понашање директних корисника. Ако се то можда и прећутно толерише, питамо се онда због чега се уопште подноси Образац 5, ако се из њега не може видети како су сви корисници буџетских средстава поштовали (или нису), обавезу усаглашавања трошења средстава са одобреним апропријацијама.

С друге стране, ако погледамо одредбу члана 10. новог Правилника, не може се рећи да је направљен изузетак да колону 4. Обрасца 5 попуњавају само директни корисници буџетских средстава који састављају консолидоване финансијске извештаје. Тако нешто није постојало ни у одредбама претходног Правилника. У другом ставу члана 10. прописано је да се у колону 4. уносе планирани приходи и примања, као и расходи и издаци у висини текуће апропријације. Будући да се састављање и достављање финансијских извештаја врши на обрасцима 1 до 5 из члана 3. Правилника чије се састављање и достављање, сходно члану 2. тог Правилника односи како на директне, тако и на индиректне кориснике буџетских средстава, поставља се питање како онда можемо тумачити и тврдити да индиректни корисници буџетских средстава не попуњавају колону 4 Обрасца 5 – Извештај о извршењу буџета. Сматрамо, да се изнета дилема о томе ко треба да попуњава колону 4. Обрасца 5 мора отклонити што пре, тј. приликом првих измена и допуна Правилника о начину припреме, састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање и буџетских фондова.

Нови концепт активне легитимације у поступку заштите права у поступцима јавних набавки

У склопу законских измена у поступцима заштите права у систему јавних набавки, у овом тексту говоримо о новом концепту активне легитимације

Изменама и допунама Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС”, бр. 68/15, у даљем тексту: Закон), које су на снази од 12. августа 2015. године (осим измењеног члана 51. који се примењује од 1. јануара 2016. године), **највеће новине су уведене управо у поступцима заштите права**, пре свега у погледу новог концепта активне легитимације, те рокова и начина подношења захтева за заштиту права, као и у суспензивности поступка јавне набавке услед поднетих захтева за заштиту права. Осим тога, одређене измене су извршене како у поступању наручиоца по поднетим захтевима, тако и саме Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки, као и у прописаним износима такси.

У наставку текста осврнућемо се на нови концепт активне легитимације.

Захтев за заштиту права у складу са чланом 148. ст. 1. Закона **може да поднесе** понуђач, подносилац пријаве, кандидат, односно заинтересовано лице, који има интерес за доделу уговора, односно оквирног споразума у конкретном поступку јавне набавке и који је претрпео или би могао да претрпи штету због поступања наручиоца противно одредбама овог закона.

Активна легитимација представља процесну претпоставку која се односи на право лица да у сопствено име води конкретан поступак правне заштите, а преузета је из Директиве 2007/66/ЕЗ Европског парламента и пресуда Европског суда правде.

Појам активно легитимисаног лица за подношење захтева за заштиту права сада **је у знатној мери измењен**. Оно што, пре свега, треба напоменути јесте то да нови концепт активне легитимације не доноси новине кад се постојање ове процесне претпоставке везује за подношење захтева за заштиту права у фази поступка јавне набавке пре истека рока за подношење понуда, када се захтев за заштиту права подноси ради оспоравања конкурсне документације, позива за подношење понуда или врсте поступка применом одредбе члана 149. ст. 3. Закона. Наиме, у овој фази поступка посебно је тешко пронаћи неку објективну чињеницу за коју би се везивао интерес за доделу конкретног уговора, односно могућност да буде претрпљена штета на страни подносиоца захтева.

Током досадашњих измена Закона било је идеја да се постојање активне легитимације веже за околност да ли подносилац захтева испуњава обавезне и додатне услове за учешће у конкретном поступку, што би за последицу имало да само потенцијални понуђачи који могу испунити ове услове имају и активну легитимацију за подношење захтева за заштиту права. Међутим, како би то значило да се пре истека рока за подношење понуда, од подносилаца захтева

Оваква измена активне легитимације засигурно да више одговара наручиоцима него понуђачима.

поступка јавне набавке, да ли су прекршене одредбе Закона због којих се уговор може поништити или је уговор ништав, сада мора да води рачуна и да ли постоје разлози због којих се поступак јавне набавке не може окончати на законит начин.

Затим, **за постојање активне легитимације на страни подносиоца захтева неопходно је** не само да је његова понуда неспорно прихватљива, већ **да основаност његових навода може обезбедити његовој понуди прворангирано место приликом рангирања понуда за предвиђени критеријум за доделу уговора**. На пример, у пракси је било случајева када подносилац захтева чија је понуда оцењена као четврторангирана оспорава само изабраног понуђача, а не и другорангираног и трећерангираног понуђача, што би применом новог концепта активне легитимације довело до одбацивања поднетог захтева за заштиту права, јер основаност оваквог навода не значи и постојање интереса за доделу уговора, већ му само обезбеђује позицију трећерангираног понуђача. Исто тако, треба имати у виду да је код поступака јавне набавке у којима је предвиђена примена најниже понуђене цене једноставно утврдити да ли елиминација појединих понуђача првобитно рангираних повољније од понуде подносиоца захтева (било као неприхватљивих, било као неправилно рангираних), има за последицу обезбеђење прворангиране позиције подносиоца захтева, али **ствари могу бити комплексније приликом примене критеријума економски најповољније понуде**. Ово стога што елиминација понуде неког понуђача (који је притом најповољнији за неки од оцењиваних елемената критеријума), услед основаности навода поднетог захтева за заштиту права може да има за последицу другачији исход у рангирању понуда (јер се из рангирања изоставља понуда која је због најповољније понуђеног елемента за оцењивање утицала и на рангирање свих осталих понуда), те би подносиоци оваквих захтева морали да докажу да би након основаности таквог навода њихова понуда применом предвиђених критеријума извесно морала бити оцењена као најповољнија у конкретном поступку јавне набавке. Такође, понуђачи чија је понуда оцењена као неприхватљива због тога што су понудили цену вишу од процењене вредности јавне набавке, не могу имати активну легитимацију „очекујући" да их наручилац прихвати као најповољније у новој стручној оцени понуда и додели им уговор применом одредаба члана 107. ст. 4. Закона, пошто је наручилац већ искористио своје законско право да њихову понуду одбије као неприхватљиву.

У тумачењу одредбе о активној легитимацији требало би имати у виду интенцију законодавца, односно да се кроз измене желела прецизирати активна легитимација за подношење захтева за заштиту права на начин којим би се спречила злоупотреба у подношењу захтева за заштиту права од стране лица која нису понуђачи у поступку јавне набавке, односно од стране лица која не би могла да закључе и изврше уговор о јавној набавци. **Оваква измена активне легитимације засигурно да више одговара наручиоцима него понуђачима**, но надамо се да ће пракса оправдати идеју од које се пошло, а то је да ће иста зауставити лица која нису понуђачи, и никако и не могу добити предметни посао, да подношењем захтева за заштиту права оспоравају и заустављају наручиоца у предузимању одређених радњи на реализацији поступка јавне набавке.

Измене уговора о јавној набавци

Измене уговора о јавној набавци могуће су само током његовог трајања и то под тачно одређеним условима, које детаљно анализирамо у овом тексту

Закључењем уговора о јавној набавци завршава се поступак јавне набавке у ужем смислу, односно окончава се процес избора најповољније понуде, који је започет доношењем одлуке о покретању поступка. Међутим, ако јавну набавку посматрамо у ширем смислу, као скуп свих активности које обухватају целокупан процес јавне набавке, онда говоримо о 3 фазе јавне набавке (планирању јавне набавке, поступку јавне набавке и извршењу уговора о јавној набавци), при чему закључење уговора означава завршетак друге и почетак треће фазе јавне набавке.

Уговор о јавној набавци је уговор у привреди и подлеже нормама Закона о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ", бр. 29/78, 39/85, 45/89 – УС, 57/89, „Сл. лист СРЈ", бр. 31/93, 22/99 – др. пропис, 23/99 – исправка, 35/99 – др. пропис, 44/99 – др. пропис, у даљем тексту: ЗОО), а садржински је уско везан за област у вези са предметом јавне набавке. Због тога, **Закон о јавним набавкама** („Сл. гласник РС", бр. 124/12, 14/15 и 68/15, у даљем тексту: ЗЈН) **не садржи норме које се односе на форму и садржину уговора**, али облигационоправни односи који настају између наручиоца и изабраног понуђача нису у потпуности на терену ЗОО-а, већ су управо ограничени одређеним препоставкама и правилима који су утврђени ЗЈН-ом, али и начелима прокламованим овим законом.

У том смислу, **основно начело аутономије воље уговорних страна није апсолутно**, што значи да наручилац и изабрани понуђач не могу само по својој вољи уређивати међусобне односе. **Ово ограничење управо долази до изражаја када је реч о могућностима за измену уговора о јавној набавци**.

Опште правило које утврђује члан 115. ЗЈН-а јесте да је **измена уговора о јавној набавци могућа само током трајања уговора**. На пример, уколико је уговорена валутна клаузула на начин да уговорена цена може бити коригована у случају да дође до одређених знатних измена односа курса евра у односу на курс динара, а изабрани понуђач не изврши своју обавезу у току трајања уговора, након његовог истека не може робу испоручити по цени усклађеној са кретањем стране валуте, јер је основ за повећање цене у односу на промену курса престао да важи истеком предметног уговора.

Могућности измене уговора о јавној набавци током његовог трајања, под одређеним условима, **су следеће**:

1) повећање обима предмета набавке;

2) измена уговора по основу вишкова радова;

3) измена цене и других битних елемената.

Повећање обима предмета набавке

Прва могућност представља дозвољено повећање обима предмета набавке, а ово повећање условљено је његовим максималним процентуланим и номиналном износом. Најпре, обим предмета набавке може се повећати максимално за 5% од укупне вредности првобитно закљученог уговора. Даље, то повећање не може бити веће од 5.000.000,00 динара, односно уколико је у питању наручилац из области водопривреде, енергетике, саобраћаја и поштанских услуга, 10.000.000,00 динара. Осим тога, неопходно

Осим што у члану 115. даје претпоставке за основану измену уговора, ЗЈН на истом месту дефинише **шта је изричито забрањено када је реч о измени уговора**, односно **не дозвољава могућност измене предмета набавке**. То практично значи да уколико је предмет уговора извођење радова на адаптацији једног објекта, не може се изменити уговор тиме да предмет уговора постане адаптација неког другог објекта.

Међутим, уколико је, рецимо, предмет јавне набавке сукцесивна испорука одређеног хардвера, па исти престане да се производи, али се на тржишту појави нови хардвер, истих или бољих перформанси, не би се нужно морао раскинути предметни уговор, односно предмет јавне набавке могао би у том смислу бити замењен новим предметом, али само под условом да цена предметног добра буде иста (или нижа) у односу на првобитно уговорени предмет и да нови предмет набавке испуњава захтеве техничких спецификација добра које је било предмет јавне набавке.

Код свих горе наведених случајева, када постоји основ за измену уговора о јавној набавци, **ЗЈН прописује обавезу наручиоца** да ако намерава да измени уговор о јавној набавци, **донесе одлуку о измени уговора**, која садржи податке у складу са Прилогом 3Л. Такође, наручилац је обавезан да одлуку о измени уговора у року од три дана од дана доношења **објави на Порталу јавних набавки**, као и да о истом достави извештај Управи за јавне набавке и Државној ревизорској институцији.

Не постоји прописана форма извештаја о основаности измене уговора. У њему би наручиоци требало да на мало подробнији и свеобухватнији начин образложе оно што је као основ наведено у самој одлуци о измени уговора. Веома је важно да образложење (као и одлука о измени) буде поткрепљено одговарајућим доказима који говоре у прилог основаности измене уговора. Уколико је предмет измене уговора продужење рока за извођење радова, а основ објективна немогућност извођача да исте изведе у року, неопходан доказни материјал чинили би: извештај надзорног органа, али, по потреби и посебне комисије наручиоца, односно заједничке комисије наручиоца и извођача у којем су констатоване и образложене те околности.

Ово је битно нагласити имајући у виду одредбе о ништавости и казнене одредбе у ЗЈН-у. Тако је чланом 168. ст. 1. тач. 4) овог закона прописано да су ништави уговори о јавној набавци који представљају измене и допуне првобитног уговора, закључене у супротности са одредбама овог закона, док ће се, сходно, члану 169. ст. 3. тач. 9) и ст. 4. ЗЈН-а новчаном казном од 200.000 до 1.500.000 динара казнити за прекршај наручилац, а новчаном казном од 80.000 до 150.000 динара одговорно лице наручиоца, ако измени уговор о јавној набавци супротно одредбама члана 115. овог закона.

Коначно, након последњих измена и допуна, у ЗЈН-у је прецизирано да се променом цене у смислу овог закона не сматра усклађивање цене са унапред јасно дефинисаним параметрима у уговору и конкурсној документацији. Наиме, код одређених предмета набавки, цена се формира на отвореном тржишту, па је целисходно утврдити методологију усклађивања цене са кретањима на тржишту (цене нафтних деривата, гаса, пољопривредних култура...). Показатељи тржишних кретања, према којима ће се вршити усклађивање, морају бити објективни и релевантни за предмет набавке (средњи курс евра, раст цена на мало, берзанска кретања...), те публиковани или на други начин опште познати и јавно доступни од стране надлежних институција (Народна банка Србије, Републички завод за статистику и сл.).

Тако, примера ради, уколико предвиди усклађивање цене са курсом евра Народне банке Србије (рецимо на дан испоруке добара), наручилац приликом овог усклађивања не врши измену уговора, већ ће се усклађивање сматрати реализацијом уговора. С тим у вези, наручилац није дужан да поступа у складу са одредбама члана 115. ЗЈН-а које се односе на измене уговора.

Шта то мучи наручиоце и понуђаче у новим законским решењима у систему јавних набавки

Која су то питања која најчешће муче наручиоце и понуђаче током поступка јавне набавке, али и у набавкама у којима се Закон о јавним набавкама не примењује, након измена и допуна законске регулативе која уређује ову област – сазнајте у тексту који следи

Нови закон о изменама и допунама Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС”, бр. 68/15, у даљем тексту: ЗЈН) ступио је на снагу 12. августа 2015. године, осим одредаба члана 24. чија је примена отпочела 1. јануара 2016. Самим тим, управо од 1. јануара 2016. године употпуњена је законодавна регулатива из ове области, а заједно с тим јавили су се и бројни проблеми у њеној практичној примени.

У наставку текста разрешавамо бројне дилеме које муче наручиоце и понуђаче у разним сегментима поступка јавне набавке, али и у случајевима у којима се Закон о јавним набавкама не примењује.

СЛУЧАЈЕВИ У КОЈИМА СЕ ЗАКОН О ЈАВНИМ НАБАВКАМА НЕ ПРИМЕЊУЈЕ

#1 Да ли се још увек примењује Списак међународних организација и међународних финансијских институција, чији се посебни поступци јавних набавки могу примењивати уместо одредаба Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС”, бр. 33/13)?

Овај подзаконски акт је донело Министарство финансија 2013. године и он се примењивао до почетка примене нових одредаба ЗЈН-а, када се изгубила потреба за његовом применом. Нове одредбе ЗЈН-а уводе изузетак од примене ЗЈН-а када се поступци спроводе у складу са правилима утрђеним од стране међународних организација или међународних финансијских институција, под условом да се те набавке у потупности финансирају од стране тих међународних организација или институција. Међутим, уколико се набавка већим делом финансира од стране међународних организација или институција, онда се стране усаглашавају око прописа које ће применити на поступке набавке. Под финансирањем у већем делу подразумева се финасирање веће од 50% од укупне вредности јавне набавке. У супротном, морају се применити поступци јавних набавки према позитивним прописима наше земље.

#2 Да ли се на уговоре о поклону којима се наручиоцу поклањају одређене ствари примењују поступци јавних набавки?

Основна карактеристика уговора о јавној набавци састоји се у томе да је реч о теретном правном послу на основу уговора који мора бити закључен

ЗАШТИТА ПРАВА ПОНУЂАЧА

#1 Да ли постоји могућност обраћања Државној ревизорској институцији или Управи за јавне набавке са захтевом да уложи захтев за заштиту права у конкретном поступку јавне набавке?

Чести су случајеви у којима одређени учесници у поступку јавне набавке (понуђачи) уоче бројне неправилности у позиву за подношење понуде или у конкурсној документацији или у неком другом акту наручиоца и не искористе своје право да уочене неправилности оспоре тако што ће уложити захтев за заштиту права, већ се обраћају Државној ревизорској институцији или Управи за јавне набавке са писаним захтевом да ови државни органи то учине уместо њих. Чланом 148. ст. 3. ЗЈН-а је прописано да органи из ст. 2. члана 148. Закона (Управа за јавне набавке, Државна ревизорска институција, јавни правобранилац и грађански надзорник) нису дужни да подносе захтев за заштиту права на захтев заинтересованог лица ако то лице није искористило своје право на подношење захтева за заштиту права. То значи да потенцијални понуђачи који најчешће уоче дискриминаторске услове или дискриминаторске критеријуме у конкурсној документацији или пак нешто друго, прво треба писаним путем да упозоре наручиоца да отклони неправилности, а ако наручилац то не учини, да уложе захтев за заштиту права. Једино на такав начин потенцијални понуђачи могу са сигурношћу заштитити своје интересе.

#2 Како оспорити радњу наручиоца учињену пре истека рока за подношење понуда?

Новим законским одредбама је прописано да се захтев за заштиту права може поднети у току целог поступка јавне набавке, против сваке радње наручиоца, осим ако Законом није другачије одређено. Када потенцијални понуђач жели да оспори радњу наручиоца (одређено чињење или нечињење) које наручилац предузима или пропушта да уради пре истека рока за подношење понуда, захтев за заштиту права ће се сматрати благовременим ако је поднет најкасније до истека рока за подношење понуда. Најчешћи случај у пракси огледа се у томе да наручилац неколико дана пре истека рока за подношење понуда битно измени конкурсну документацију у смислу додавања додатног услова, што за последицу има обезбеђење новог доказа на страни потенцијланог понуђача. Ако наручилац измени или допуни конкурсну документацију 8 или мање дана пре истека рока за поношење понуда, он је по закону дужан да продужи рок за подношење понуда. Међутим, ЗЈН није прецизирао за колико наручилац мора да продужи рок за подношење понуда. Ако наручилац тај рок продужи само за 1 дан понуђачу неће бити остављен рок за постављање питања, односно указивање на неправилности нити за оспоравање конкурсне документације захтевом за заштиту права. У овом случају потенцијални понуђач мора поднети захтев за заштиту права на радњу наручиоца најкасније до истека рока за подношење понуда и захтевом за заштиту права образложити и оспорити непримерене рокове из конкурсне документације наручиоца који нису довољни за припрему прихватљиве понуде.

#3 Да ли подизвођач има активну легитимацију за улагање захтева за заштиту права?

Подизвођачи су лица која се појављују у поступку јавне набавке, али немају активну легитимацију за подношење захтева за заштиту права. Наиме, подизвођачи не закључују уговор о јавној набавци, односно оквирни споразум, већ се у њима само информативно помињу уколико се ради о понуди са подизвођачем, па у том смислу не могу уложити захтев за заштиту права. Ту могућност има њихов понуђач који има интерес за доделу конретног уговора, односно оквирног споразума, па се заштита права остварује на тај начин.

Актуелности везане за рад локалне самоуправе

У овом тексту говоримо о изменама и допунама Закона о буџетском систему које се односе на рад јединица локалне самоуправе, као и о активностима које предстоје органима локалне власти у наредном периоду

Јединице локалне самоуправе (општине и градови) у овом трентку сусрећу се са проблемима припреме за редовне локалне изборе који ће се одржати на пролеће, па се у том смислу у овом тексту посебно осврћемо на финансирање политичких активности према Закону о финансирању политичких активности и планирање средстава у буџетима општина.

Још једна од актуелности у раду локалне самоуправе у овом периоду јесте и примена најновијих измена и допуна Закона о буџетском систему у делу утврђивања висине текуће резерве у буџетима општина и градова, као и њено законито коришћење.

Коначно, позабавићемо се и осталим новинама прописаним новим Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему.

ФИНАНСИРАЊЕ ПОЛИТИЧКИХ АКТИВНОСТИ ПРЕМА ЗАКОНУ О ФИНАНСИРАЊУ ПОЛИТИЧКИХ АКТИВНОСТИ И ПЛАНИРАЊЕ СРЕДСТАВА У БУЏЕТИМА ОПШТИНА

Законом о финансирању политичких активности („Сл. гласник РС”, бр. 43/11 и 123/14) уређују се извори и начин финансирања, евиденција и контрола финансирања политичких активности политичких странака, коалиција и група грађана (у даљем тексту: политички субјекти).

Политички субјекти финансирају се из:

- јавних и
- приватних извора.

Јавне изворе финансирања политичке активности чине новчана средства и услуге и добра које дају Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, њихови органи, као и организације чији су они оснивачи.

Приватне изворе финансирања политичке активности чине чланарина, прилог, наследство, легат, приход од имовине и задуживање код банака и других финансијских организација у Републици Србији.

Новчана средства из јавних извора су средства буџета Републике Србије, буџета аутономне покрајине и буџета јединице локалне самоуправе, која остварују политички субјекти са **наменом финансирања политичке активности**, односно средства из напред наведених извора политички субјекти користе за финансирање **трошкова редовног рада и трошкове изборне кампање**.

Осим других забрана које су прописане Законом о финансирању политичких активности, сврсисходно је напоменути да је **законом забрањено финансирање политичког субјеката од стране правног или физичког лица које врши делатности од општег интереса** по основу уговора са органима Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, као и јавним службама чији су они оснивачи, за време док постоји такав уговорни однос и две године након престанка уговорног односа.

Политички субјекат не може стицати приход од промотивне, односно комерцијалне делатности.

КРАТАК ОСВРТ НА ОСТАЛЕ НОВИНЕ ПРОПИСАНЕ НОВИМ ЗАКОНОМ О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О БУЏЕТСКОМ СИСТЕМУ

Закон о изменама и допунама Закона о буџетском систему, који је донет у пакету буџетских закона на седници Народне скупштине и објављен у „Службеном гласнику РС", бр. 103/15, ступио је на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику РС", односно 15. децембра 2015. године, па самим тим промене и нова правна решења која су прописана овим законом нашла су своју примену већ у прописима који ће се донети до краја ове године, а то је примена у Закону о буџету Републике Србије за 2016. годину и у Одлукама о буџету локалне власти за 2016.

Предложена законска решења регулишу:

- родну равноправност;
- промену фискалних правила везаних за пензије и дела плата јавног сектора;
- продужење важења привременог режима забране запошљавања код корисника јавних средстава без сагласности тела Владе до краја 2016. године;
- ново правно решење за наменске јавне приходе, као и
- измене везане за текућу буџетску резерву.

Изменама наведеног закона створени су услови за **родно одговорно буџетирање** које ће се увести на свим нивоима власти, јер оно доприноси побољшању ефективности и транспарентности буџета и програма и омогућава бољи увид у користи које жене и мушкарци имају од буџетских политика. Циљ родно одговорног буџетирања је да приоритети жена имају исту тежину као и приоритети мушкараца. На овај начин се средства за јавне трошкове боље усмеравају и ефикасније распоређују уз обезбеђивање родне равноправности.

Дакле, чланом 37. ст. 2. нова тачка 3) прописује се да су директни корисници буџетских средстава Републике Србије у обавези да предлогом финансијског плана, осим расхода и издатака за трогодишњи период, детаљно образложе и изворе финансирања, а образложење треба да обухвати и анализу расхода и издатака за родну равноправност. Повреда ове одредбе подлеже прекршајној новчаној казни у износу од 10.000 до 2.000.000,00 динара.

Такође, а у вези са родном равноправношћу, треба напоменути да у смерницама које се приликом припреме буџета од стране локалне власти достављају директним и индиректним корисницима мора да буде садржан и начин на који ће ови корисници буџетских средстава исказати родну анализу буџета локалне власти.

Родно одговорно буџетирање у целини треба да се спроведе најкасније до доношења буџета локалних власти за 2020. годину.

Треба напоменути и то да су најновијим изменама **повећане пензије** за 1,25% **и плате запосленима у делу јавног сектора** и то:

- Министарству унутрашњих послова и Министарству одбране за 2%;
- установама основног и средњег образовања и ученичког стандарда за 4%;
- установама високог и вишег образовања и студентског стандарда за 2%;
- предшколским установама за 4%;
- установама социјалне и здравствене заштите за 3%

Јасно је да се у оквиру буџета део планираних прихода не распоређује унапред, већ се задржава на име текуће буџетске резерве.

Календар догађаја...

3–4. МАРТ 2016.	**Дводневни семинар** **Финансије за нефинансијере** Привредна комора Србије
5. МАРТ – 7. МАЈ 2016.	**Обука** **Обука за самосталног књиговођу уз стицање практичних знања и рад на рачунару и програму за књиговодство** Привредна комора Београда
7. И 9. МАРТ 2016.	**Обука** **Обрачун зарада и других личних примања** Регионална привредна комора Нови Сад
10. МАРТ 2016.	**Једнодневни семинар** **Профитабилност купаца и производа** Привредна комора Београда
11. МАРТ 2016.	**Једнодневно саветовање** **Нови Закон о извршењу и обезбеђењу** ИНГ-ПРО д.о.о, Београд, Веле Нигринове 16а www.propisi.net
16. МАРТ 2016.	**Једнодневно саветовање** **Неправилности у примени, позитивна искуства и практични савети за примену измењеног Закона о јавним набавкама** ИНГ-ПРО д.о.о, Београд, Веле Нигринове 16а www.propisi.net
18. МАРТ 2016.	**Једнодневни семинар** **Праћење задовољства корисника кроз поступање са приговорима** Привредна комора Србије

ПДВ третман повраћаја добара

Ступањем на снагу Правилника о начину измене пореске основице за обрачунавање пореза на додату вредност, учињен је покушај да се отклоне недоумице у вези са ПДВ третманом повраћаја добара, те је прописано да, осим у изузетним случајевима, враћање добара не представља измену/смањење основице

Велики број пореских обвезника у дилеми је који ПДВ третман треба применити у ситуацији када купац враћа купљена добра свом добављачу. Иако универзалан одговор на ово питање не постоји (јер ПДВ третман зависи од основа по коме се такав повраћај добара врши), сматрамо да се разликују **две основне ситуације**:

- када до повраћаја добара долази због постојања основа за раскид уговора, односно услед материјалног недостатка (рекламације) – када је могуће применити правила о смањењу основице, и
- када купац није успео да пласира добра на тржишту, па тако непродата добра враћа продавцу – када враћање добара од стране купца представља нови промет добара, где се сада купац појављује као „продавац", а продавац у улози „купца", и када је потребно издати рачун са обрачунатим ПДВ-ом.

Ова **тематика је тренутно једна од најактуелнијих** управо због чињенице да су до сада обвезници у претежном броју случајева примењивали правила о смањењу основице без обзира на то по ком основу се вршио повраћај. Дакле, чак и у ситуацијама када нису били испуњени услови за раскид уговора, издавана су књижна одобрења уместо издавања рачуна, што је за последицу имало погрешну примену пореских прописа.

Доношењем Правилника о начину измене пореске основице за обрачунавање пореза на додату вредност (у даљем тексту: Правилник) експлицитно је уређено да се у случају враћања добара сматра да није дошло до смањења основице, осим у изузетним случајевима. Тиме је **недвосмислено разрешена евентуална дилема** коју су у оваквим случајевима могли имати порески обвезници.

Досадашња пракса

До доношења поменутог Правилника, порески обвезници су у великом броју случајева примењивали правила о измени/умањењу пореске основице у случају повраћаја непродатих добара, без обзира на то да ли су она била предмет рекламације, раскида уговора или једноставне немогућности да се предметна добра пласирају на тржишту.

Формално гледано, то је било неправилно, јер се у складу са одредбама Закона о порезу на додату вредност (у даљем тексту: Закон) могло закључити да је у питању нови промет добара и да је неопходно издавање ПДВ рачуна. Надлежни порески органи, међутим, нису увек овакво поступање третирали као погрешно, односно утврђивали као неправилност у поступцима пореских контрола. Доношењем Правилника, сматрамо да ће овакво „толерисање" погрешне примене одредаба о измени пореске основице од стране надлежних органа престати, те да је неопходно да порески обвезници усвоје нова правила и да на повраћај добара који се не сматра смањењем основице у складу с Правилником примењују правила о (новом) промету добара.

Економски посматрано, са становишта пореза ефекат је, по правилу, исти и у случају да продавац изда документ о смањењу основице или да купац изда рачун (изузев у случају промене пореске стопе у периоду од момента када је продавац испоручио добра купцу до момента када купац враћа до-

Подношење измењених пореских пријава због неоснованог умањења ПДВ обавезе у претходним пореским периодима може резултовати обавезом обрачуна камате код првобитног продавца због неблаговремено плаћеног пореза.

због неблаговремено плаћеног пореза.

Могућност измене пореске основице за извршен повраћај добара у ситуацијама када се сматра да није дошло до промета добара и услуга

Правилником, којим је ближе уређен начин измене пореске основице у смислу члана 21. Закона, експлицитно је уређено да се сматра да је дошло до смањења основице у случају враћања добара:

- којима је период уобичајене употребе протекао (ремитенда), односно којима је истекао или истиче рок трајања одређен од произвођача, ако је враћање добара предвиђено прописом или уговором између обвезника ПДВ-а који је извршио промет добара и лица којем је тај промет извршен;
- које се врши у складу са законом којим се уређује заштита потрошача, и
- због раскида уговора у складу са законом, под условом да обвезник ПДВ-а који је извршио промет добара поседује о томе неспорне доказе.

Према томе, за разлику од повраћаја непродатих добара услед немогућности за даље пласирање на тржишту, уколико је у питању повраћај добара који се може сврстати под напред наведене случајеве, сматрамо да се могу применити правила о измени пореске основице.

Уместо закључка

Ступањем на снагу Правилника, отклоњене су све недоумице у вези са ПДВ третманом повраћаја добара, те је сада јасно да, осим у изузетним случајевима, враћање добара не представља измену/смањење основице.

У складу с напред наведеним, уколико се повраћај добара врши услед немогућности да се предметна добра пласирају даље на тржишту, односно услед промене асортимана или услед других разлога који нису Правилником предвиђени као ситуације када се могу применити правила о измени/умањењу основице, требало би применити правила о новом промету добара и извршити издавање рачуна за нови промет у складу са чланом 42. Закона.

Без обзира на то што нема додатне пореске обавезе, сматрамо да би било корисно за све пореске обвезнике који су погрешно примењивали правила о измени/умањењу пореске основице да за посматране случајеве поднесу измењену пореску пријаву. Ово из разлога што се у случају евентуалне пореске контроле обрачуна и плаћања ПДВ-а с разлогом може очекивати да ће поступајући органи утврђивати и обрачунавати дуговани ПДВ, а да неће узимати у обзир чињеницу да је обвезник извршио исправку претходног пореза, иако то није био у обавези да учини.

Коначно, подношењем измењене пореске пријаве, купац и продавац ослобађају се прекршајне одговорности, коју би могли да сносе у случају да не поднесу измењене пореске пријаве.

Како се измене и допуне Закона о порезу на додату вредност рефлектују на грађевинску делатност?

У тексту који следи настојимо да дамо одговор на нека од најновијих и најзначајнијих питања из области грађевинске делатности, а поводом измењених прописа у Закону о ПДВ-у

Имајући у виду да је грађевинарство сложена привредна делатност, у пракси су се јавили бројни проблеми и недоумице у вези са тумачењем и применом ПДВ прописа у грађевинској делатности, посебно имајући у виду последње измене и допуне Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04 – испр., 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 6/14 – усклађени дин. изн. 68/14 – др. закон, 142/14, 5/15 – усклађени дин. изн., 83/15 и 5/16 – усклађени дин. изн., у даљем тексту: Закон).

Наиме, у складу са измењеним и допуњеним чланом 10. ст. 2. Закона, прималац добара и услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ-а, порески је дужник за промет извршен од стране обвезника ПДВ-а. Другим речима, **Закон се више не позива на Закон о планирању и изградњи** („Сл. гласник РС", бр. 72/09, 81/09 – испр., 64/10 – одлука Уставног суда, 24/11, 121/12, 42/13 – одлука Уставног суда, 50/13 – одлука Уставног суда, 98/13 – одлука Уставног суда, 132/14 и 145/14), тј. лице које врши промет и прималац добара и услуга више не морају бити класификовани као извођач радова и инвеститор, у складу са поменутим прописом, како би дошло до примене механизма обрнуте наплате (тзв. *reverse charge* механизам).

Наведена измена требало је да, с једне стране, **олакша примену прописа којима је уређена материја ПДВ-а**, будући да је претходно решење неретко изазивало недоумице у пракси, те самим тим доводило и до различитих тумачења поводом испуњености услова за примену механизма обрнуте наплате, док је, с друге стране, требало **да доведе и до шире примене предметног механизма**, чиме би се додатно растеретило пословање привредних субјеката у предметној области. Међутим, испоставило се да је ново решење изазвало још веће проблеме у пракси, будући да је **члан 10. ст. 2. тач. 3) Закона сада прешироко постављен и често га је потребно применити чак и за промете који, макар на први поглед, не би требало да буду третирани као грађевинска активност** у уобичајеном, ужем смислу те речи, а који подразумева грађење објекта.

Наиме, подзаконским актом, тј. **Правилником о утврђивању добара и услуга из**

КОМЕНТАР АУТОРА #1

На промет добара и услуга у области грађевинарства које нису обухваћене наведеном листом активности, ПДВ се обрачунава у складу са општим правилима, тј. ПДВ обрачунава лице које је и извршило промет на рачуну, односно на привременој/коначној ситуацији.

КОМЕНТАР АУТОРА #5

На основу наведених примера, лако је видљиво да је домет члана 10. ст. 2. тач. 3) Закона, који се пре 15. октобра 2015. године примењивао само уколико је издата грађевинска дозвола, за промет између обвезника ПДВ-а инвеститора и извођача радова, и то само за активности изградње и доградње објекта (дакле, чак ни адаптација, санација или реконструкција објекта нису били обухваћени), сада далеко проширенији. Сходно томе, примена механизма обрнуте наплате би сада требало да се примењује и на, на пример, промет између подизвођача и извођача радова, одређене услуге поправки и одржавања (попут одржавања и поправки водоводних, канализационих, грејних и климатизационих система), малтерисање (чак и на старом објекту), бојење и застакљивање, итд.

У том смислу, за одређивање да ли је извршен промет добара или услуга из области грађевинарства у смислу члана 10. ст. 2. тач. 3) Закона, полазне тачке за сваки конкретан случај (уколико се промет врши између обвезника ПДВ-а) требало би да буду Правилник и Уредба о класификацији делатности, с тим да је предлог аутора да се за сваку појединачну ситуацију, након што се установи да је одређена активност наведена на листи из Правилника, посебна пажња обрати и на то да ли се та активност може подвести и под неку другу активност из Уредбе од класификацији делатности која није наведена у Правилнику, будући да би у том случају могла бити искључена примена механизма обрнуте наплате. Наведени приступ је потврђен и кроз сада већ бројна мишљења Министарства финансија објављена на ову тему у претходном периоду.

производња, промет и превоз наоружања и војне опреме, управљања отпадом, комуналне делатности, укључујући и делатности од стратешког значаја за Републику Србију и делатности неопходне за рад државних органа и органа јединица локалне самоуправе, утврђене законом или актом Владе, а да се јавна предузећа, између осталог, оснивају и послују ради стицања добити, произилази да се јавна предузећа сматрају пореским обвезницима у складу са Законом. Наиме, пореским обвезницима, у складу са Законом, сматрају се лица, укључујући и лица која у Републици Србији немају седиште, односно пребивалиште, а која самостално обављају промет добара и услуга, у оквиру обављања делатности, којом се сматра трајна активност произвођача, трговца или пружаоца услуга у циљу остваривања прихода, укључујући и делатности експлоатације природних богатстава, пољопривреде, шумарства и самосталних занимања. То значи, да се, између осталих, одредбе Закона којима се уређује добровољно, односно обавезно евидентирање за обавезу плаћања ПДВ, примењују и на јавна предузећа. **Међутим, ако је јавно предузеће основано у циљу обављања послова државне управе или локалне самоуправе и ако јавно предузеће обавља ове послове**, независно од тога да ли јавно предузеће искључиво обавља те послове или поред тих послова обавља и друге, при чему су послови државне управе одређени законом којим се уређује државна управа, а послови локалне самоуправе законом којим се уређује локална самоуправа, **у том случају јавно предузеће сматра се лицем из члана 9. ст. 1. Закона**.

У циљу отклањања недоумица у погледу одређивања пореског дужника за промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ-а врши јавном предузећу, **обвезник ПДВ-а треба да утврди**:

- да ли је јавно предузеће евидентирани обвезник ПДВ-а увидом у регистар обвезника ПДВ-а који је доступан на интернет страници Пореске управе;
- да ли је јавно предузеће лице из члана 9. ст. 1. Закона на основу обавештења јавног предузећа."

Улога мишљења Министарства финансија у пореском систему Републике Србије

Имајући у виду велики значај који мишљења Министарства финансија имају у пореском систему Републике Србије, у овом тексту настојаћемо да укажемо на правну природу предметних мишљења и њихов практични домашај и заштитну функцију које имају по пореске обвезнике у пореском поступку

Службена мишљења из области примене пореских прописа које издаје Министарство финансија Републике Србије, поред закона и подзаконских аката, представљају један од најважнијих инструмената за уједначавање поступања странака у пореском поступку, као и за постизање што вишег нивоа правне сигурности пореских обвезника.

Утицај ових мишљења на једнообразност примене пореских прописа врло је значајан и у великој мери утиче на поверење које порески обвезници имају у надлежне пореске органе. Према доступним подацима, **број издатих мишљења Министарства финансија превазилази 6.000**, а што је јасан показатељ да порески обвезници препознају значај предметних мишљења и њихов практични домашај ради успостављања веће правне сигурности и предвидљивости свог пословања.

Истовремено, овако велики број мишљења може говорити и **о постојању високог нивоа правне несигурности пореских обвезника**. Правна несигурност пореских обвезника произлази из чињенице да порески прописи нису довољно јасно и прецизно написани, чиме остављају широк простор за различита тумачења. Примера за недовољно јасне и прецизне норме има у свим пореским законима, било да је реч о Закону о порезу на добит правних лица (на пример, кад порески обвезници не могу са сигурношћу да утврде да ли је одређени расход признат у пореском билансу), Закону о порезу на додату вредност (кад обвезници нису сигурни треба ли или не да обрачунају ПДВ) или било ком другом пореском пропису.

Наведене правне празнине стварају висок степен правне несигурности, која у таквим ситуацијама постоји код пореских обвезника, а нарочито код оних који немају развијена интерна пореска одељења или могућност да ангажују пореске саветнике који би им помогли у тумачењу пореских прописа. Па тако, иако обвезник жели да поступи савесно и у складу с прописима, он не може са сигурношћу знати да ли ће надлежни порески орган на другачији начин протумачити спорни пропис и да ли ће се такво другачије тумачење одразити на пореског обвезника који би тада могао сносити последице, како у виду камате на

КОМЕНТАР АУТОРА #1

У пракси је познато да Министарство финансија није у могућности да увек изда мишљење у прописаном року, па се догађа да у екстремним случајевима порески обвезници издавање мишљења чекају месецима, па и до годину дана.

Иако се свако мишљење издаје насловљено на подносиоца захтева, према мишљењу аутора, оно се не бави анализом чињеничног стања, већ представља правни став Министарства финансија у вези с применом одређених одредаба прописа у одређеној општој пореско-правној ситуацији које је примењиво на све пореске обвезнике.

конкретној пореско-правној ситуацији за коју је поднет захтев за издавање мишљења. Додатно, мишљења се односе само на примену одређених одредаба пореских и других прописа из надлежности Министарства финансија у општем, апстрактном домену.

Домен персоналне примене мишљења Министарства финансија

У пракси се поставља питање да ли су мишљења Министарства финансија обавезујућа за Пореску управу само у пореско-правном односу са обвезником који је поднео захтев за добијање конкретног мишљења и на кога је мишљење насловљено. Наиме, свако мишљење које издаје Министарство финансија гласи на име физичког или правног лица које је поднело захтев за издавање предметног мишљења. Према томе, у пракси се јављају случајеви да поједини порески инспектори сматрају да је то мишљење обавезујуће за Пореску управу само у пореском поступку који се води према том пореском обвезнику.

Према мишљењу аутора, наведени став је погрешан, јер иако се свако мишљење издаје насловљено на подносиоца захтева оно се не бави анализом чињеничног стања, већ представља правни став Министарства финансија у вези с применом одређених одредаба прописа у одређеној општој пореско-правној ситуацији које је примењиво на све пореске обвезнике.

Уместо закључка

Иако су мишљења стручне јавности приликом увођења обавезности мишљења и других аката које издаје Министарство финансија била подељена, стиче се утисак да је то била промена која је довела до повећања правне сигурности.

Наравно, могућност да мишљења која издаје Министарство финансија могу бити дискутабилна, свакако, постоји. Опште мишљење стручне јавности, међутим, јесте то да има много више добрих страна правила о обавезности мишљења Министарства финансија него лоших. Према томе, увођење обавезности јесте један корак ка успостављању правне сигурности у пореско-правној области, али на томе се не би требало и зауставити.

Да би се правна сигурност подигла на највиши ниво, неопходно је предузимати кораке који воде према повећању опште правне културе, како пореских органа, тако и пореских обвезника, а свакако и ка што бољој едукацији и повећању свести о поштовању пореских прописа.

Порески календар

7. МАРТ

- Достављање обавештења о закљученим уговорима по основу естрадних програма у претходном месецу
- Достављање извештаја о извршењу обавезе запошљавања особа са инвалидитетом за претходни месец

10. МАРТ

- Подношење пореске пријаве пореза на премије неживотних осигурања за претходни месец
- Плаћање пореза на премије неживотног осигурања за претходни месец
- Подношење пореске пријаве и плаћање ПДВ-а за претходни месец од стране пореског дужника из члана 10. Закона о ПДВ-у

15. МАРТ

- Плаћање аконтације пореза на приходе од самосталне делатности за претходни месец
- Подношење пореске пријаве и пореског биланса од стране предузетника и обвезника пореза на приходе од пољопривреде и шумарства који воде пословне књиге за утврђивање пореза за 2015. годину
- Плаћање доприноса на приходе од обављања самосталне делатности за претходни месец
- Плаћање доприноса за свештенике и верске службенике, за домаће држављане запослене у иностранству и за иностране пензионере за претходни месец
- Подношење пореске пријаве и плаћање ПДВ-а за претходни месец
- Подношење обрасца ПИД ПДВ 1 за фебруар месец ако је у фебруару месецу испуњен један од критеријума за стицање статуса обвезника ПДВ-а који претежно врши промет добара у иностранство
- Плаћање аконтације пореза на добит правних лица за претходни месец

наставак на следећој страни

Положај оштећеног у кривичном поступку

Важећи Законик о кривичном поступку конкретизује права оштећеног у члану 50, у којем набраја 11 његових права. Анализирајући положај оштећеног у кривичном поступку, у овом тексту осврнућемо се на нека од тих права

Законником о кривичном поступку („Сл. гласник РС”, бр. 72/11, 101/11, 121/12, 32/13, 45/13 и 55/14), као и претходним процесним законом, доста је **широко постављен појам оштећеног у кривичном поступку**. Оштећени је, наиме, сходно одредби члана 2. ст. 1. тач. 11) Законика о кривичном поступку (у даљем тексту ЗКП), свако лице чије је лично или имовинско право повређено или угрожено кривичним делом. То значи да оштећени може бити физичко или правно лице, а такође да **теоретски код сваког кривичног дела може постојати оштећено лице**. Наиме, неспорно је да оштећени постоји код неких кривичних дела – примера ради, кривична дела против живота и тела, или против имовине, не могу ни постојати без оштећеног, али оштећени се могу појавити и код кривичних дела која нису уперена против добара појединаца – на пример, код кривичних дела против правног саобраћаја. Ово је веома значајно, нарочито кад се постави питање ко има право да преузме кривично гоњење или да изјави приговор против одлуке тужиоца.

Најшири правни оквир положаја оштећеног у кривичном поступку дају Устав РС и Европска конвенција за заштиту људских права и основних слобода из 1950. године, који прокламују право на правично суђење. **Важећи ЗКП конкретизује права оштећеног у члану 50, у којем набраја 11 права оштећеног** – право на подношење имовинскоправног захтева, право да предлаже доказе у поступку, право да ангажује пуномоћника адвоката, право да разматра списе и разгледа предмете који служе као доказ, право да буде обавештен о одбацивању кривичне пријаве од стране јавног тужиоца, односно о одустанку од гоњења, право да поднесе приговор на одлуку тужиоца да одбаци кривичну пријаву или одустане од гоњења, право да буде поучен о могућности преузимања гоњења и заступања оптужбе на главном претресу, право да присуствује припремном рочишту, главном претресу и да учествује у извођењу доказа, право на жалбу против одлуке о трошковима и досуђеном имовинскоправном захтеву и право да буде обавештен о исходу поступка и да му се достави правноснажна пресуда. Коначно, у тач. 12) ст. 1. истог члана, наведено је да, поред наведених 11 права, **оштећени има право да предузима и друге радње у складу са овим законом**. Ту би се могла подвести, примера ради, права на подношење кривичне пријаве, на давање предлога за кривично гоњење, на обавештавање о доказним радњама које преузима јавни тужилац и право да присуствује истима, право да тражи повраћај у пређашње стање у случају недоласка на припремно рочиште или пропуштања да суд обавести о промени адресе (члан 226. ЗКП-а). Истим чланом прописана је и обавеза јавног тужиоца и суда да оштећеног упознају са правима која му припадају.

Имовинскоправни захтев

Основно право оштећеног јесте право да истакне имовинскоправни захтев, као и да предлаже доказе у вези са остваривањем тог захтева.

имовинскоправног захтева и предложи привремене мере за његово обезбеђење, да ангажује пуномоћника из реда адвоката, те да захтева постављање пуномоћника.

Примера ради, права која припадају јавном тужиоцу као државном органу, а која оштећени као тужилац не стиче преузимањем кривичног гоњења, јесу право да захтева прикупљање потребних обавештења од полиције или право да захтева да му се доставе судски списи на разматрање. За разлику од јавног тужиоца, суд оштећеног као тужиоца може новчано казнити због кршења процесне дисциплине, а може га и удаљити из суднице, али му тада мора поставити пуномоћника.

Сваки оштећени може ангажовати пуномоћника који ће га заступати у поступку, а ЗКП прописује да пуномоћник оштећеног као тужиоца мора бити адвокат. Поред ове опште могућности, оштећени који је преузео кривично гоњење може, под одређеним условима, захтевати да му суд постави пуномоћника адвоката, чији трошкови падају на терет буџетских средстава. Ово право оштећени има када се кривични поступак води за дело за које се може изрећи казна затвора у трајању преко пет година. О том захтеву одлучује председник претресног већа или судија појединац, ценећи материјално стање оштећеног, као и да ли би то било у интересу кривичног поступка.

Својство оштећеног као тужиоца престаје када одустане од оптужбе, када умре (односно престане да постоји ако је оштећени правно лице) и када јавни тужилац поновно преузме кривично гоњење (јавни тужилац има то право до завршетка главног претреса). Изјава оштећеног да одустаје од гоњења је неопозива и сматраће се да је таква изјава дата и у случају да уредно позвани оштећени не приступи на припремно рочиште или главни претрес, или уколико му позив није могао бити уручен због непријављивања промене адресе пребивалишта или боравишта суду. Када јавни тужилац преузме гоњење од оштећеног, па поново одустане, оштећени опет стиче право да преузме гоњење.

Положај оштећеног приликом извођења доказних радњи и на главном претресу

ЗКП даје одређена права оштећеном и у фази истраге коју спроводи јавни тужилац. Најпре, јавни тужилац је дужан да обавести оштећеног када покрене истрагу и да га том приликом обавести о свим правима која му припадају у складу са законником. Након тога, тужилац је обавезан и да оштећеног обавести о доказним радњама које изводи – испитивању сведока и вештака, увиђају, а оштећени има право да тим радњама присуствује. Током самог предузимања радњи, оштећени може предложити јавном тужиоцу да постави одређена питања (тужилац му може дозволити и да сâм непосредно упути питања осумњиченом, сведоку и вештаку), као и извођење нових доказа. С друге стране, не постоји обавеза оштећеног да присуствује било којој доказној радњи о којој је обавештен, нити ће изостанак те радње бити одложено у случају његовог изостанка (без обзира на то да ли је оправдан или није). Јавни тужилац ће оштећеног обавестити и о завршетку истраге.

У фази главног претреса, ЗКП прописује обавезу суда да оштећеног обавести о припремном рочишту и главном претресу. Приликом уводних излагања, након излагања јавног тужиоца, оштећени може истаћи имовинскоправни захтев (уколико то није учинио у претходној фази поступка). Оштећени има право и да предложи извођење доказа на главном претресу, уз обавезу да такве предлоге образложи. Када је на главном претресу искључена јавност, та забрана се не односи на оштећеног. Оштећени се удаљава из суднице само уколико је потребно да буде испитан као сведок, док не буде испитан, а уколико је преузео гоњење, ни тада не може бити удаљен из суднице (осим због нарушавања реда у судници). Оштећени има право и да поставља питања окривљеном, сведоцима и вештацима, и то након јавног тужиоца. Коначно, оштећени има право и на завршну реч.

Кривично дело угрожавања опасним оруђем при тучи или свађи из члана 124. Кривичног законика у судској пракси

У тексту који следи анализирамо биће кривичног дела угрожавања опасним оруђем при тучи или свађи, уз навођење карактеристичних судских одлука које доприносе његовом правилном разумевању

Биће кривичног дела угрожавања опасним оруђем при тучи или свађи је предвиђено у члану 124. Кривичног законика („Сл. гласник РС”, бр. 85/05, 88/05, 107/05, 72/09, 111/09, 121/12, 104/13 и 108/14, у даљем тексту: КЗ), а у Глави 13. под називом „Кривична дела против живота и тела”.

Наведено кривично дело има један свој основни и један квалификовани облик, тако да основни облик – члан 124. ст. 1. КЗ-а гласи: „Ко се при тучи или свађи маши оружја, опасног оруђа или другог средства подобног да тело тешко повреди или здравље тешко наруши, казниће се...”, а квалификовани облик – члан 124. ст. 2. КЗ-а гласи: „Ко се при тучи или свађи маши ватреног оружја казниће се...”.

Основни облик овог кривичног дела има своје нужне елементе, а то су:

- дело се може извршити само у тучи или свађи;
- учинилац треба да се „маши” оружја, ватреног оружја, опасног оруђа или другог средства које је подобно да тело тешко повреди или здравље тешко наруши;
- радња у којој се учинилац „маши” наведених опасних средстава мора постојати у току туче или свађе.

Под тучом се подразумева физичко обрачунавање два или више лица. Овде треба нагласити да је **туча**, али као физичко обрачунавање три лица, нужни елемент постојања кривичног дела учествовања у тучи из члана 123. КЗ-а. Дакле, туча, у смислу елемента кривичног дела угрожавања опасним оруђем при тучи или свађи из члана 124. КЗ-а јесте **физичко обрачунавање два лица**.

Свађа је вербална расправа два или више лица из које је видљиво да се лако може претворити у тучу, тако да она превазилази обичну вербалну препирку и садржи бројне изнете претње.

Даље, у току свађе или туче учесник треба да се „маши” опасних средстава, таксативно наведених у ст. 1. и 2. члана 124. КЗ-а.

Теорија кривичног права и судска пракса заузела је правни став да се под појмом **„машити се” подразумева** да се учесник дохвати оружја, опасног оруђа или другог средства подобног да тело тешко повреди или здравље тешко наруши или пак ватреног оружја, па **није нужно постојање његове жеље за употребом** наведених опасних средстава или предузимања неких других конклудентних радњи.

Учинилац се мора машити опасних средстава само у току свађе или туче. Постојање наведеног услова је фактичко питање, које се доказима утврђује у сваком конкретном случају.

Кривично дело је свршено самим чином да се учинилац „машио” неког од наведених средстава. Последица дела је наступање апсолутне опасности за оштећеног, па покушај кривичног дела није могућ.

Кривично дело угрожавања опасним оруђем при тучи или

Законодавац прави разлику између оружја и ватреног оружја. У сваком случају, под оружјем, у ширем смислу, подразумева се како ватрено оружје, тако и хладно оружје.

4. ОДНОС КРИВИЧНОГ ДЕЛА ИЗ ЧЛАНА 124. КЗ-а И ДРУГИХ КРИВИЧНИХ ДЕЛА

Случај #1

Када се оптужени у току свађе са оштећеним маши секире, држи је у руци, прети оштећеном да ће га убити, замахне, гађа оштећеног, али га не погоди, ради се о извршењу кривичног дела угрожавања опасним оруђем при тучи или свађи из члана 56. КЗРС-а, а не о кривичном делу угрожавања сигурности из члана 67. ст. 1. КЗРС-а.

Пресуда Општинског суда у Гучи К 147/00 од 16. маја 2001. и Пресуда Окружног суда у Чачку Кж 216/01 од 26. септембра 2001.

Случај #2

Идеални стицај кривичних дела угрожавања опасним оруђем при тучи или свађи и кривичног дела угрожавања сигурности не може да постоји.

Став Седнице Кривичног одељења Врховног суда Србије од 20. децембра 1972.

Случај #3

Када се против окривљеног води поступак по захтеву Јавног тужиоца због кривичног дела угрожавања опасним оруђем при тучи или свађи из члана 56. КЗРС-а, оштећени није овлашћен да за исте радње тражи покретање поступка због кривичног дела убиства у покушају из члана 47. ст. 1. КЗРС-а у вези са чланом 19. КЗ СФРЈ без обзира на то што је добио обавештење од Јавног тужиоца да може предузети гоњење за то дело.

Пресуда Окружног суда у Лесковцу Кв 26/78 од 7. фебруара 1979.

Случај #4

У истом догађају када се учинилац при свађи маши секире као средства подобног да тело тешко повреди и њоме замахне према оштећеном који му секиру отме, па потом учинилац дрвеном летвом удари два пута истог оштећеног по глави и нанесе му лаке телесне повреде чини у стицају кривична дела из члана 56. и члана 54. ст. 2. у вези са ст. 1. КЗРС-а.

Пресуда Првог општинског суда у Београду К 1495/96 од 10. маја 1999. и Пресуда Окружног суда у Београду Кж 1742/99 од 30. децембра 1999.

Случај #5

Не може се прихватити правни став изнет у образложењу пресуде првостепеног суда да када се окривљени маши ножа при тучи или свађи са оштећеним, а при том нанесе лаке телесне повреде другом оштећеном који није учесник туче или свађе, да тада у радњама окривљеног нема елемената кривичног дела угрожавања опасним оруђем при тучи или свађи из члана 124. КЗ-а и да се има ослободити од оптужбе.

Пресудом првостепеног суда окривљени је ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело из члана 124. КЗ-а.

Жалба ОЈТ је основана.

То што је окривљени нанео лаку телесну повреду оштећеном који није учесник туче или свађе није од значаја да би се радње окривљеног квалификовале као кривично дело из члана 124. КЗ-а. За постојање наведеног кривичног дела довољно је да се окривљени маши опасног оруђа при тучи са оштећеним под условом да је умишљај окривљеног био управљен на то да се код оштећеног створи утисак да ће то оруђе бити употребљено, па су очигледно оптужним актом обухваћене и радње окривљеног које су предузете према другом лицу које није учесник туче. У односу на то оштећено лице могла се извршити квалификација једино као лака телесна повреда из члана 122. ст. 1. КЗ-а, односно да се радње окривљеног квалификују као стицај кривичног дела из члана 124. КЗ-а и кривичног дела из члана 122. КЗ-а.

Пресуда Окружног суда у Суботици Кж 297/08 од 10. јуна 2008.

ПОЧЕТАК | О НАМА | КОНТАКТ | ИМПРЕСУМ | ПРЕТПЛАТА

Претрага појмова | Тражи

LEGEARTIS
ИНГ-ПРО
ПРОПИСИ У ПРАКСИ

ПРАВНО-ЕКОНОМСКЕ ОБЛАСТИ | РУБРИКЕ | АУТОРИ

ТОП 10 НАЈЧИТАНИЈИХ

Кривично дело угрожавања сигурности из члана 138. ст. 1. и 2. Кривичног законика у...

5 Правни и порески аспекти ликвидације 412

6 Најновије измене у пореском третману адвоката 392

7 Пра... јем... пос...

Корисничко име | Лозинка | Приступи

Немате налог? Региструјте се

Најновији текстови у часопису

Рад Буџетске инспекције са освртом на најчешће неправилности које она уочава у раду буџетских корисника

Контрола трошења јавних средстава једна је од изузетно важних активности у систему управљања јавним финансијама којом треба да се обезбеди ефикасан надзор над употребом и сврсисходним коришћењем јавних средстава. Административни вид контроле, коју спроводи Буџетска инспекција, један је од начина спровођења овог надзора, о коме говоримо у овом тексту, указујући на најчешће неправилности које инспекција [...]

јавне набавке | апропријације | буџет | Буџетска инспекција | буџетски корисници | закључак | извршење буџета | изузеци | контрола | надзор | налог за контролу | наручбодавац | незаконитости | неправилности | прекршај | прекршајни поступак | рачунополагач | рокови

29 Чланак објављен: 01/06/2015 | Аутор чланка: Зорица Ловрић

Мешовито (мезанин) финансирање

Мезанин финансирање је у овом тренутку слабо заступљено у Републици Србији, што је последица нормативне неусаглашености релевантних закона са савременим пословним тенденцијама и све чешћом потребом привредних друштава да брзо и једноставно дођу до капитала. У циљу одговарајуће припреме за будуће мезанин инвестиције, потребно је да се учесници на тржишту, а нарочито мала и средња [...]

ЈПП | банке | докапитализација | инвестициони фондови | капитал | контрола | кредит | мезанин финансирање | оснивачки капитал | порески третман | приватизација | привредна друштва | рачуноводство | специфичности | средства обезбеђења | стечај | фондови

12 Чланак објављен: 01/06/2015 | Аутор чланка: Игор Живковски

Најчешће дилеме у примени Закона о безбедности и здрављу на раду

И након десетогодишње примене овог закона и даље постоје честе дилеме у схватању и примени појединих његових одредаба Након десет година примене Закона о безбедности и здрављу на раду („Сл. гласник РС", бр. 101/05) и даље постоје дилеме у схватању одређених одредаба овог закона, међу којима су и: 1) појам „радног места" [...]

безбедност | грађевинско предузеће | градилиште | дилеме | директива | ЕУ | Закон о безбедности и здрављу на раду | запослени | здравствени услови | послодавци | пракса | примери | процена ризика | радно место | ризици | служба медицине рада

16 Чланак објављен: 01/06/2015 | Аутор чланка: мр Симо Костић

Шта то мучи... обвезнике пореза на добит правних лица и обвезнике пореза на имовину?

Будући да се у пракси приликом тумачења и примене прописа који регулишу порез на добит правних лица и порезе на имовину јављају бројне недоумице и проблеми, у овом тексту покушаћемо да разрешимо неке од најзначајнијих међу њима ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА #1 Да ли је могуће подношење захтева за повра... више [...]

јединице локалне самоуправе | дилеме | доживотно издржавање | Закон о пореском поступку и пореској администрацији | Закон о приватизацији | некретнине | нерезиденти | повраћај пореза | порез на добит | порез на имовину | пореска пријава | Пореска управа | порески обвезници | порески третман | правна лица | пракса | физичка лица | шта то мучи

26 Чланак објављен: 01/06/2015 | Аутор чланка: Никола М. Јовановић

Грађевинско земљиште

У тексту који следи говоримо о законским изменама и нов... са уређивањем и коришћењем грађевинског земљишта и ре... имовинскоправних односа У ранијим бројевима већ смо го... измени Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС", бр. ... 12. 2014. године, у даљем тексту: Закон), када смо посебну пажњ...

једнократно непокретности | ЈПП | грађевинска дозвола | грађевинско земљиште | документација | закуп | изузеци | коефицијент зоне | коефицијент намене | накнада | новине | парцелација | промена намене | процедура | рокови | средства обезбеђења | урбана комасација | финансирање

25 Чланак објављен: 01/06/2015 | Аутор чланка: мр Ненад Соврлић

Обрачун зараде из радног односа као извршна исправа

КОЈА ВАС ОБЛАСТ ИНТЕРЕСУЈЕ?

- Све категорије
- Ауторско право и право индустријске својине (12)
- Буџети и јавне набавке (32)
- Царине (11)
- Држава и друштво (19)
- Европско право (4)
- Финансијске институције и платни промет (34)
- Грађански кодекс (4)
- Компанијско право (34)
- Legal English (2)
- Образовање (25)
- Планирање и изградња (24)
- Порези и акцизе (26)
- Право потрошача (5)
- Рачуноводство и ревизија (4)
- Радни односи и социјално осигурање (30)
- Реч адвоката (6)
- Судски поступци (67)
- Трговина (9)
- Унакрсни поглед (20)

+ можете додати тражени појам

Унеси тражени појам

Submit

АКТУЕЛНО ИЗДАЊЕ – СКРАЋЕНО

КЉУЧНЕ РЕЧИ

АПР Евр...

Додатне текстове прочитајте на www.legeartis.rs

Službena mišljenja iz domena radnopravne regulative

U tekstu koji sledi donosimo neka karakteristična mišljenja Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, a koja se odnose na izmene ugovora o radu, kao i na prestanak radnog odnosa

IZMENA UGOVORA O RADU

Izmena ugovornih uslova rada

Čl. 171, 172. i 173. Zakona o radu („Sl. glasnik RS", br. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13 i 75/14)

Prema članu 171. st. 1. tač. 1) i 3) Zakona o radu („Sl. glasnik RS", br. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13 i 75/14), poslodavac može zaposlenom da ponudi izmenu ugovorenih uslova rada (u daljem tekstu: anekс ugovora), između ostalog, i radi premeštaja na drugi odgovarajući posao, zbog potreba procesa i organizacije rada i radi premeštaja u drugo mesto rada kod istog poslodavca, u skladu sa članom 173. ovog zakona. Odgovarajućim poslom smatra se posao za čije se obavljanje zahteva ista vrsta i stepen stručne spreme koji su utvrđeni ugovorom o radu.

Član 172. Zakona o radu propisuje da je uz anekс ugovora poslodavac dužan da zaposlenom dostavi pismeno obaveštenje koje sadrži: razloge za ponuđeni anekс ugovora, rok u kojem zaposleni treba da se izjasni, a koji ne može biti kraći od osam radnih dana i pravne posledice koje mogu da nastanu nepotpisivanjem aneksa ugovora. Ako zaposleni potpiše anekс ugovora u ostavljenom roku, zadržava pravo da pred nadležnim sudom ospori zakonitost tog aneksa.

U članu 173. Zakona o radu propisano je da zaposleni može da bude premešten u drugo mesto rada:

1) ako je delatnost poslodavca takve prirode da se rad obavlja u mestima van sedišta poslodavca, odnosno njegovog organizacionog dela;

2) ako je udaljenost od mesta u kojem zaposleni radi do mesta u koje se premešta na rad manja od 50 km i ako je organizovan redovan prevoz koji omogućava blagovremeni dolazak na rad i povratak s rada i obezbeđena naknada troškova prevoza u visini cene prevozne karte u javnom saobraćaju.

Zaposleni može da bude premešten u drugo mesto rada van slučajeva iz st. 1. ovog člana samo uz svoj pristanak.

Prema tome, iako je zaposleni potpisao anekс ugovora o radu, ima pravo da pred nadležnim sudom ospori zakonitost tog aneksa.

Ukolico zaposleni smatra da u njegovom slučaju ima elemenata diskriminacije ili zlostavljanja, može takođe pokrenuti postupak u skladu sa Zakonom o zabrani diskriminacije i Zakonom o sprečavanju zlostavljanja na radu.

Istovremeno, ukazujemo da se prema Zakonu o sprečavanju zlostavljanja na radu zlostavljanjem ne smatraju: pojedinačni akti poslodavca (rešenje, ponuda aneksa ugovora o radu, upozorenje i dr.) kojima se rešava o pravima, obavezama i odgovornostima iz radnog odnosa, protiv kojih zaposleni ima pravo na zaštitu u postupku propisanom posebnim zakonom.

(*Mišljenje Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, Sektor za rad, broj 023-02-115/2015-02, od 23. 4. 2015*)

Postojanje elemenata zlostavljanja na radu i premeštaj na drugi odgovarajući posao

Član 14. Zakona o sprečavanju zlostavljanja na radu („Sl. glasnik RS", br. 36/10), član 13.

појединe његове одредбе утврђују неповољније услове рада од услова утврђених законом, примењују се одредбе закона. Појединe одредбе уговора о раду којима су утврђени неповољнији услови рада од услова утврђених законом и општим актом, односно које се заснивају на нетачном обавештењу од стране послодавца о појединим правима, обавезама и одговорностима запосленог – ништаве су.

У члану 178. је утврђено да запослени има право да послодавцу откаже уговор о раду. Отказ уговора о раду запослени доставља послодавцу у писаном облику, најмање 15 дана пре дана који је запослени навео као дан престанка радног односа (отказни рок). Општим актом или уговором о раду може да се утврди дужи отказни рок, али не дужи од 30 дана.

Према томе, отказни рок од 30 дана из члана 178. Закона о раду императивног је карактера, односно исти члан не дозвољава да се општим актом или уговором о раду запослени обавеже на дужи отказни рок од 30 дана. Општи акт или уговор о раду који предвиђа дужи отказни рок у супротности је с наведеном одредбом Закона, па таква одредба не обавезује запосленог, већ се непосредно примењује Закон о раду, сагласно чл. 8. и 9. овог закона.
(*Мишљење Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Сектор за рад, број 011-00-454/2015-02, од 24. 4. 2015*)

Отказ уговора о раду ако запослени одбије закључење анекса уговора о раду

Члан 155. ст. 1. тач. 5), члан 171. ст. 1. тач. 4), члан 179. ст. 5. тач. 1) и члан 179. ст. 5. тач. 2) Закона о раду („Сл. гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13 и 75/14)

Поводом захтева за давање мишљења у вези са отказом уговора о раду по члану 179. ст. 5. тач. 2) Закона о раду („Сл. гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13 и 75/14, у даљем тесту: Закон), дајемо следеће мишљење:

Чланом 155. ст. 1. тач. 5) Закона прописано је да послодавац у оквиру Програма решавања вишка запослених треба да предвиди неке мере за запошљавање запосленог који је вишак, која може бити, рад с непуним радним временом, али не краћим од половине пуног радног времена.

Ако је запосленом који је вишак обезбедио остваривање наведених права, послодавац може запосленом да понуди измену уговорених услова (анекс уговора о раду), у складу са чланом 171. ст. 1. тач. 4) Закона.

Ако одбије закључење анекса уговора о раду, запосленом може да престане радни однос у складу са чланом 179. ст. 5. тач. 2) Закона.

Из наведеног следи да је послодавац, када у оквиру Програма решавања вишка запослених уместо отказа уговора о раду омогући запосленом рад с непуним радним временом, дужан да му у том случају понуди анекс уговора о раду, а одбијање запосленог да га потпише представља основ за отказ уговора о раду.

Међутим, у конкретном случају који се наводи у захтеву, када нема обавезе доношења Програма за решавање вишка запослених, може се запосленом понудити рад с непуним радним временом, али по нашем мишљењу одбијање такве понуде од запосленог не може да представља основ за престанак радног односа, у складу са чланом 171. ст. 1. тач. 4) Закона. Запослени у том случају остаје вишак и радни однос му може престати по основу члана 179. ст. 5. тач. 1), уз обавезу исплате отпремнине.
(*Мишљење Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Сектор за рад, број 011-00-569/2015-02, од 5. 6. 2015*)

Напомена редакције:
Мишљења у овом тексту преузета су из *Билтена службених мишљења Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања* (04/2015), који у сарадњи са Министарством издаје компанија Инг-Про.

Утврђивање висине старосне пензије у обавезном пензијском и инвалидском осигурању

Висина пензије у основи зависи од два параметра – једног који представља карактеристике осигураника (лични бод) и другог који је заједнички за све осигуранике (општи бод)

Обрачун висине пензија у обавезном пензијском и инвалидском осигурању у Србији заснива се на бодовном систему, организованом по принципу преузетом из немачког пензијског система. У региону, сличан начин обрачуна пензије примењује се у Хрватској и Црној Гори. Бодовни принцип омогућава свођење карактеристика сваког појединачног осигураника, а које су од утицаја на обрачун висине пензије (дужина стажа осигурања, висина зарада током осигурања, пол, периоди који се рачунају у пензијски стаж) на један параметар – бодове, на основу којих се рачуна висина пензије. **Висина пензија у основи зависи од два параметра** – једног који представља описане карактеристике осигураника (лични бод) и другог који је заједнички за све осигуранике (општи бод).

Највећи број пензионера остварује право на старосну пензију. Приликом обрачуна висине старосне пензије описане личне карактеристике осигураника збирно се исказују кроз **личне бодове (ЛБ)**.

С друге стране, **општи бод (ОБ)** је параметар чија се вредност номинално исказује у динарима, унапред је познат и исти за све осигуранике на дан остваривања права. Почетна вредност је утврђена почетком обрачуна висине пензија према бодовном принципу, 10. априла 2003. године, са циљем да се обезбеди да осигураници у просеку имају исти износ пензије и по старом и по новом начину одређивања висине пензије. **Крајем 2015. године, општи бод износи 715,71 динара**.

Важна карактеристика општег бода је та да се његова вредност усклађује на исти начин и у истим периодима као и пензије. Тиме се обезбеђује да осигураници који имају исти број личних бодова остварују номинално исту висину пензија, независно од тога у ком тренутку остварују право на пензију (у току једне календарске године или у различитим календарским годинама).

Другим речима, номинална висина пензија ће бити иста за различите генерације пензионера које су имале исти број личних бодова.

Номинална вредност висине пензије одређује се множењем личних бодова (ЛБ) и општег бода (ОБ). Основна формула за обрачун пензије може се изразити на следећи начин:

Висина (старосне и инвалидске) пензије = Лични бод × Општи бод

Лични бодови обухватају већи број елемената. У поступку свођења зарада и стажа осигурања осигураника на личне бодове, од значаја су следећи параметри:

- годишњи лични коефицијент,
- лични коефицијент,
- пензијски стаж,
- стаж осигурања и
- додати стаж.

Годишњи лични коефицијент (ГЛК) представља однос укупне зараде осигураника, односно основице на коју је плаћен допринос у

НАПОМЕНА РЕДАКЦИЈЕ:
Текст је преузет из *Билтена службених мишљења Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања* (04/2015), који у сарадњи са Министарством издаје компанија Инг-Про.

Пензијски стаж = Стаж осигурања (рачунајући и стаж осигурања са увећаним трајањем) + Посебан стаж + Додати стаж за жене

Приликом обрачуна пензије, пензијски стаж може износити највише 45 година. То значи да ако је осигураник, на пример, навршио 47 година стажа осигурања, пензијски стаж ће бити рачунат као 45 година.

С друге стране, приликом рачунања личног коефицијента, рачунају се годишњи лични коефицијенти за цео период проведен у осигурању, чак и ако је дужи од 45 година, почев од 1970. године, изузимајући 1993. годину, као што је већ истакнуто. Практично, до сада није могло да се деси да се лични коефицијент рачуна на основу периода дужег од 45 година (јер је период откако се воде подаци о оствареним зарадама био краћи од 45 година), али ће то бити могуће у годинама које следе.

Када су познати елементи који дефинишу висину личног бода, он се израчунава по следећој формули:

Лични бод = Лични коефицијент × Пензијски стаж

На крају, добијене личне бодове треба помножити вредношћу општег бода како би се добила висина пензије, како је већ наведено.

Описаним поступком се сви подаци везани за осигурање, карактеристични за једног осигураника, претварају у личне бодове.

Календар важења правних аката

У овој рубрици доносимо преглед прописа који током овог месеца престају да важе (у целости или у делу), односно који одложено ступају на снагу и/или се одложено примењују у целости или у делу:

- Уредба о изменама Уредбе о категоризацији државних путева, објављена у „Сл. гласнику РС”, бр. 93/15 од 13. 11. 2015. године, ступила је на снагу 21. 11. 2015. године

– одредбе члана 3. ред. бр. 46, 49. и 64. важе до 1. априла 2016. године

- Правилник о измени Правилника о максимално дозвољеним количинама остатака средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње и о храни и храни за животиње за коју се утврђују максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља, објављен у „Сл. гласнику РС”, бр. 84/15 од 6. 10. 2015. године, ступио је на снагу 7. 10. 2015. године

– примењује се до 5. априла 2016. године

Имате питање? Имамо одговор!

У овој рубрици доносимо одговоре на нека од питања која сте упутили нашем часопису. Подсећамо да право на постављање питања и добијање одговора на њих имају искључиво претплатници на наш часопис

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

П: *За израду монографије као ауторског дела из области културе, науке, као и за писање о важним личностима града Крушевца, планирана су средства у финансијском плану за 2016. годину на конту 423599 – остале стручне услуге у износу од 350.000,00 динара са ПДВ-ом.*

Одредбом члана 7. ст. 1. тач. 12) Закона о јавним набавкама прописано је да се у случају закључења уговора о делу који за предмет има самостално извршење одређеног интелектуалног посла из области науке или просвете или обављање уметничке или друге делатности из области културе, у складу са законом, а чија појединачна вредност није већа од 12.000.000,00 динара, укључујући порезе и доприносе, на годишњем нивоу, односно за период важења уговора, ако је период важења уговора дужи од годину дана, не примењују одредбе овог закона.

Да ли се за исплату хонорара за наведену монографију, као ауторског дела одређеног аутора, примењује Закон о јавним набавкама или се не примењује на основу одредаба члана 7. ст. 1. тач. 12) Закона о јавним набавкама?

О: У овом случају се може применити члан 7. ст. 1. тач. 12) Закона о јавним набавкама.

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

П: *Завод за јавно здравље Крушевац основан је Одлуком о оснивању Завода за јавно здравље Крушевац („Сл. гласник РС”, бр. 51/06) за територију града Крушевца. У оснивачком акту су предвиђене делатности Завода у спровођењу јавног здравља у области животне средине и здравља становништва.*

Статутом Завода предвиђено је да права и дужности оснивача у складу са Законом о здравственој заштити врши Министарство здравља Републике Србије, а даље је предвиђена делатност Завода, односно сви послови које у оквиру своје делатности обавља Завод.

Наиред наведена општа акта донета су на основу:

- *Закона о здравственој заштити („Сл. гласник РС”, бр. 107/205,72/09 – др.закон, 88/10, 57/11, 119/12, 45/13 – др. закон и 93/14) – одредбе чл. 119–122. Закона;*
- *Закона о јавном здрављу („Сл. гласник РС”, бр. 72/09) – одредба члана 7. ст. 1., којима се предвиђа да делатности у области јавног здравља обављају заводи за јавно здравље који се оснивају за територију РС, територију града или више општина и члана 11. којим се предвиђају делатности у спровођењу јавног здравља у области животне средине и здравља становништва.*

Град Крушевац је у оквиру реализације Програма заштите животне средине планирао средства за одређене активности града у циљу обезбеђивања услова за одрживи развој локалне заједнице одговорним односом према животној средини.

Према овом Програму, планиране су следеће услуге јавног здравства:

***1)** испитивање степена загађености површинских вода,*

***2)** испитивање загађености речних и отпадних вода,*

***3)** испитивање квалитета воде акумулације „Ћелије”,*

Подаци од значаја за рад пословних субјеката

Износи личних примања запослених

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКОНУ О РАДУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1.	2.	3.
Регрес за коришћење годишњег одмора	Исплата по овом основу је обавезна, у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 6) Закона о раду)	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
Отпремнина код одласка у пензију	Према Закону о раду, исплаћује се најмање у висини 2 просечне зараде у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за статистику (**55.763 · 2 = 111.526**)	Не опорезује се до износа двоструке месечне зараде по запосленом у Републици према последњем податку (**2 · 55.763 = 111.526** дин.)
Јубиларна награда	До висине утврђене општим актом послодавца	Неопорезиво до **18.331** динара годишње
Накнада трошкова превоза до посла и повратка са посла	До висине цене превозне карте у јавном саобраћају	Не опорезује се до висине превозне карте, односно до висине стварних трошкова превоза, а највише до **3.666** дин.
Накнада за исхрану у току рада	Исплата по овом основу је обавезна, у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 5) Закона о раду)	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
Дневница за службено путовање у земљи	До висине прописане општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 2) Закона о раду)	Неопорезиво до **2.201** дин. по дневници
Дневница за службено путовање у иностранство	У висини утврђеној општим актом послодавца (члан 118. тач. 3) Закона о раду)	Не опорезује се до износа прописаног Уредбом о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Сл. гласник", бр. 86/07, 84/14 и 84/15), а највише до 15 евра; за субјекте ван јавног сектора неопорезиво је до 50 евра
Теренски додатак (дневна накнада за повећане трошкове рада на терену)	Према Закону о раду, ако се предвиди општим актом, односно уговором о раду	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКОНУ О РАДУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1.	2.	3.
Једнократна новчана накнада запосленима за чијим је радом престала потреба по Програму за решавање вишка запослених у поступку приватизације за 2016. годину („Сл. гласник РС“ бр. 9/15, 84/15 и 19/15)	Запосленом који је утврђен као вишак у 2016. години престаје радни однос када се добровољно определи за једну од опција, која је за њега најповољнија, и то за: 1) отпремнину у висини динарске противвредности 200 евра по години стажа осигурања, по средњем курсу, на дан достављања спискова вишка запослених од стране послодавца, с тим да укупна висина отпремнине не може бити већа од 8.000 евра у динарској противвредности; 2) отпремнину обрачунату на начин утврђен Законом о раду, с тим да укупна висина отпремнина не може бити већа од 8.000 евра у динарској противвредности, а висина средстава по години стажа осигурања код последњег послодавца не може бити већа од 500 евра у динарској противвредности, по средњем курсу, на дан достављања спискова вишка запослених од стране послодавца; 3) отпремнину у износу од шест (6) просечних зарада по запосленом у Републици Србији, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике – за запослене који имају више од 15 година стажа осигурања (тренутно: **6 · 55.763 = 334.578** динара).	Не опорезује се до износа из претходне колоне – члан 9. ст. 1. тач. 20) Закона о порезу на доходак грађана, а на износ преко тога, према члану 85. Закона о порезу на доходак грађана – плаћа се порез по стопи од 20% по умањењу за 20% нормираних трошкова. За лица старија од 50 година живота – неопорезиво у потпуности без обзира на износ
Стимулативне отпремнине при споразумном престанку радног односа (члан 177. Закона о раду)	Исплаћује се у складу са општим актом или уговором о раду	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду

Корисни правни акти

Извештај о повреди на раду

Образац 1.

ИЗВЕШТАЈ
О ПОВРЕДИ НА РАДУ

I. ПОДАЦИ О ПОСЛОДАВЦУ

1.	Обвезник подношења извештаја о повреди на раду (послодавац)	Пун назив послодавца (пословно име, односно назив под којим предузетник обавља делатност)	
2.		Седиште и адреса послодавца (улица и број, општина, место, држава)	
3.		Рег. број обвезника доприноса	
4.		ПИБ	|___|___|___|___|___|___|___|___|___|
5.		Шифра делатности (број и опис)	|___|___|___|___|
6.		Укупан број запослених	

II. ПОДАЦИ О ЛИЦУ ОДРЕЂЕНОМ ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ КОД ПОСЛОДАВЦА

7.	Име и презиме	

III. ПОДАЦИ О ПОВРЕЂЕНОМ

8.	Име и презиме повређеног		
9.	ЈМБГ		|___|___|___|___|___|___|___|___|___|___|___|___|___|
10.	Пол (мушки - женски)		|___|
11.	Дан, месец и година рођења		|___|___| |___|___| |___|___|___|___|
12.	Пребивалиште, односно боравиште	Улица и број	
		Место, општина	
		Држава	
13.	Место рада	Улица и број	
		Место, општина	
		Држава	
14.	Врста и степен стручне спреме повређеног		
15.	Статус повређеног		☐ у радном односу ☐ рад ван радног односа ☐ послодавац

IV. ПОДАЦИ О НЕПОСРЕДНОМ РУКОВОДИОЦУ ПОВРЕЂЕНОГ

16.	Име и презиме	
17.	Радно место	

наставак на следећој страни ➤

Обавештење о промени података из обавештења о упућивању запослених на привремени рад у иностранство

Република Србија
Министарство за рад, запошљавање,
борачка и социјална питања
Сектор за рад

ОБРАЗАЦ

Број:
Датум пријема:

ОБАВЕШТЕЊЕ О ПРОМЕНИ ПОДАТАКА ИЗ ОБАВЕШТЕЊА О УПУЋИВАЊУ ЗАПОСЛЕНИХ НА ПРИВРЕМЕНИ РАД У ИНОСТРАНСТВО

ПОДАЦИ О ОБАВЕШТЕЊУ		
1.	Обавештење о упућивању запослених на привремени рад у иностранство	Број обавештења:
2.	Промена података из Обавештења	Број промене:

ПРОМЕНА ПОДАТАКА

У Обавештењу о упућивању запослених на привремени рад у иностранство у рубрици _____ (навести назив рубрике)

податак:

_____

_____

мења се и гласи:

_____

_____

_____

_____

из разлога:

_____

_____

_____

ИЗЈАВА О ТАЧНОСТИ ПОДАТАКА

Под кривичном и материјалном одговрношћу потврђујем да су дате информације у овом обавештењу истините.

Име и презиме одгорног лица у правном лицу, односно предузетника		печат	
Потпис			
Датум			

ИНГ-ПРО

PROPISI.NET

ELEKTRONSKO PRAVNO IZDANJE

S NAMA NEMA LUTANJA

Порези и акцизе

Радни односи и социјално осигурање

Грађанско право и судски поступци

Кривично право и судски поступци

Буџети и јавне набавке

Буџетско рачуноводство, рачуноводство и ревизија

Унакрсни поглед